

**KOSAVILKUMS IETEKMES UZ VIDI ZIŅOJUMAM
par paredzēto darbību –
„Elektropārvades tīklu savienojuma „Kurzemes loks”
1. posms –Grobiņa – Ventspils – Dundaga – esošās 110 kV
elektropārvades līnijas rekonstrukcija un tās sprieguma palielināšana
līdz 330 kV”.**

Rīga, 2011.

Saturs

Ievads	3
1. Vides normatīvo aktu prasības	6
2. Esošās situācijas un elektropārvades līnijas posma Grobiņa – Ventspils - Dundaga rekonstrukcijas raksturojums	10
2.1. Esošo elektropārvades tīklu savienojuma „Kurzemes loks” 1. posma rekonstruējamo elektropārvades līniju un apakšstaciju raksturojums	10
2.2. Esošo 110 kV līniju rekonstrukcijas pamatojums	10
2.3. Esošās inženiertehniskās komunikācijas un būves un to raksturojums	10
2.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi.....	10
2.5. Teritorijas izmantošanas apgrūtinājumi un aprobežojumi.....	11
2.6. Esošās līnijas darbības nodrošinājums kontekstā ar plānoto darbību	13
2.7. Drošības pasākumi un darbu secība, iespējamie sezonālie ierobežojumi un darbu veikšanas nosacījumi	13
2.8. Paredzētās darbības realizācijas secība un termiņi	13
3. Vides stāvokļa novērtējums	14
3.1. Piegulošo teritoriju raksturojums	14
3.2. Piesārņoto un potenciāli piesārņoto teritoriju raksturojums	14
3.3. Meteoroloģisko apstākļu raksturojums	14
3.4. Hidroloģisko apstākļu raksturojums	15
3.5. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas, pazemes ūdens atradnes un to aizsargjoslas	15
3.6. Paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabalu raksturojums un mūsdienu ģeoloģiskie procesi	15
3.7. Dabas vērtību raksturojums, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un putnu migrācijas koridori.....	16
4. Iespējamā ietekme uz vidi elektropārvades līnijas pārbūves un ekspluatācijas laikā	20
4.1. Nepieciešamo pagaidu būvju, tehnikas un montāžas laukumu un infrastruktūras objektu prognozētā ietekme un plānotie ietekmes samazināšanas pasākumi	20
4.2. Iespējamie ierobežojošie nosacījumi pārbūves veikšanai	21
4.3. Teritorijas sakopšanas pasākumi	21
4.4. Trokšņa līmeņa izmaiņas būvniecības un ekspluatācijas laikā	22
4.5. Elektromagnētiskā lauka līmeņa izmaiņas būvniecības un ekspluatācijas laikā	22
4.6. Ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām..	24
4.7. Iespējamā ietekme uz ainavu un kultūrvēsturisko vidi	25
4.8. Citas iespējamās ietekmes	25
4.9. Paredzētās darbības iespējamie limitējošie faktori	25
4.10. Ietekmes uz vidi būtiskuma izvērtējums, iespējamie vides riski, ietekmi samazinošie un kompensējošie pasākumi	25
4.11. Paredzētās darbības īstenošanas sociāli – ekonomiskais novērtējums	27
4.12. Nepieciešamība izmainīt teritorijas plānojumus.....	27
4.13. Sabiedrības attieksme un iedzīvotāju aptauju rezultāti	28
5. Inženiertehniskie un organizatoriskie pasākumi ietekmes uz vidi novēršanai vai samazināšanai	29
6. Paredzētās darbības alternatīvu izvērtējums un izvēlētā varianta pamatojums	30
7. Vides kvalitātes monitorings	31
8. Paredzētās darbības nozīmīguma novērtējums, tās īstenošanas rezultātā dabai radīto zaudējumu izvērtējums	32

Ievads

Paredzētā darbība ir elektropārvades tīklu savienojuma „Kurzemes loks” 1. posms Grobiņa – Ventspils – Dundaga rekonstrukcija, uz jauniem balstiem izbūvējot vienu esošo 110 kV elektropārvades līniju un vienu 330 kV elektropārvades līniju.

Ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) nepieciešamību paredzētajai elektropārvades līnijas rekonstrukcijai nosaka likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1.pielikuma 26. punkts, kas paredz IVN piemērošanu augstsprieguma elektrolīnijām, kuru garums ir lielāks par 15 kilometriem un spriegums – 110 kilovoltu vai vairāk. Attīstītu un pieejamu pārvades un sadales elektrolīniju nepieciešamība Latvijas rietumu reģionā izriet no vairākiem tehniskiem nosacījumiem, kā arī Latvijas starptautiskām saistībām, tai skaitā ar saistībām, kas ietvertas Eiropas klimata un enerģētikas paketē, un kuru Eiropas Parlaments apstiprināja 2008.gada 17.decembrī. Kontekstā ar paketē noteiktajām saistībām siltumnīcefekta gāzu samazināšanas jomā un mērķiem atjaunojamo energoresursu veicināšanai tiek izvirzītas jaunas prasības elektropārvades tīkliem:

- Vēja elektrostaciju pieslēguma nodrošināšana valsts rietumu daļā, kā arī citu atjaunojamo energoavotu pieslēgumu nodrošināšana;
- Izveidot integrētu Eiropas enerģijas tirgu;
- Novērst tīklu „šaurās vietas”.

2009. gada 19. jūnijā astoņas Baltijas jūras reģiona dalībvalstis parakstīja saprašanās memorandu ar Eiropas Komisijas priekšsēdētāju Žozē Manuelu Barrozu par Baltijas enerģētikas tirgus starpsavienojuma plānu (*Memorandum of Understanding on the Baltic Energy Market Interconnection Plan*). Baltijas enerģētikas tirgus starpsavienojuma plāns (BETSP) ir deviņu gadu darba rezultāts. BETSP sagatavošanu ierosināja Eiropas Komisija, lai apsvērtu konkrētus pasākumus ar mērķi savienot Lietuvu, Latviju un Igauniju ar plašākiem ES enerģētikas tīkliem.

Parakstot šo memorandu, tika uzsākta rīcības plāna īstenošana, kura galvenais mērķis ir izveidot pilnīgi funkcionējošu un integrētu enerģētikas tirgu ar vajadzīgo infrastruktūru, lai stiprinātu enerģētisko drošību Baltijas jūras reģionā.

Otrajā Stratēģiskajā enerģētikas pārskatā, ko Komisija pieņēma 2008. gada novembrī, Baltijas reģiona efektīvs starpsavienojums tika noteikts par vienu no sešiem prioritāriem infrastruktūras projektiem. BETSP un Ziemeļvalstu elektroenerģijas tirgus modeļa paplašināšana uz Baltijas valstīm ir galvenie projekti Komisijas ieguldījumā Baltijas jūras reģionā. „Kurzemes loks” ir viens no tiem projektiem, kas iekļauti BETSP un kuru realizācija ir būtiska Baltijas elektroenerģijas tirgus attīstībai un enerģētiskās drošības paaugstināšanai.

Arī valsts atjaunojamo energoresursu politikas mērķis ir veicināt to izmantošanu, saudzējot apkārtējo vidi un panākot CO₂ emisiju samazināšanos. Esošai Latvijas elektropārvades tīklu struktūrai ir būtiski trūkumi, kas ne tikai samazina atsevišķu valsts reģionu energoapgādes drošumu, bet arī ierobežo turpmāko Latvijas enerģētikas attīstību. Pamatojoties uz AS „Augstsprieguma tīkls” kopīgi ar citiem Baltijas valstu pārvades sistēmas operatoriem veiktajiem izpētes darbiem, ir nepieciešams uzsākt Latvijas rietumu reģiona pārvades tīkla rekonstrukcijas projekta izstrādi, nolūkā veikt elektropārvades tīkla pastiprinājumu, palielinot tā caurlaides spējas.

Tīklu savienojumu – „Kurzemes loka” orientējošais maršruts ar kopējo aptuveno trases garumu ap 340 km ir Grobiņa – Ventspils – Dundaga – Tume – Rīga.

Vides pārraudzības valsts birojs 2009. gada 8. jūnijā, pamatojoties uz valsts a/s „Latvenergo” iesniegumu, pieņēma lēmumu Nr. 290 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanas nepieciešamību elektropārvades tīklu savienojuma „Kurzemes loks” 1. posma rekonstrukcijai.

Projekta „Kurzemes loks” ietekmes uz vidi novērtējums un trases izpēte tiek veikta ES piešķirtā Eiropas enerģētikas tīklu (Trans-European Energy Network – TEN-E) attīstības finansiālā atbalsta programmas ietvaros. Atbalsts piešķirts kopējās ieinteresētības projektam „Latvijas rietumu reģionu pārvades tīklu stiprināšana un modernizācija”.

Šo projektu plānots realizēt vairākos etapos:

- pirmajā etapā laika posmā līdz 2013. gada oktobrim plānots rekonstruēt esošo 110 kV gaisvadu savienojumu no Grobiņas līdz Ventspilij (garums 126 km), pastiprinot to ar 330 kV gaisvadu līniju;
- otrajā etapā laika posmā līdz 2018. gada beigām plānots rekonstruēt esošo 110 kV gaisvadu savienojumu Ventspils – Dundaga – Tume-Rīga, pastiprinot to ar 330 kV gaisvadu līniju un/vai izbūvēt jaunu 330 kV gaisvadu elektropārvades līniju no Ventspils līdz Rīgai;
- trešajā etapā plānots izbūvēt vienu no šādiem trīs variantiem:
 - jauns 330 kV kabeļu savienojums Ventspils – Baltijas jūras krasts un līdzsprieguma jūras kabelis līdz Sāremā salai;
 - jauns gaisvadu savienojums Dundaga – Mazirbe un jūras kabelis Mazirbe – Sāremā sala;
 - jauns 330 kV gaisvadu savienojums Dundaga – Ģipka un līdzsprieguma jūras kabelis Ģipka – Pērnavā.

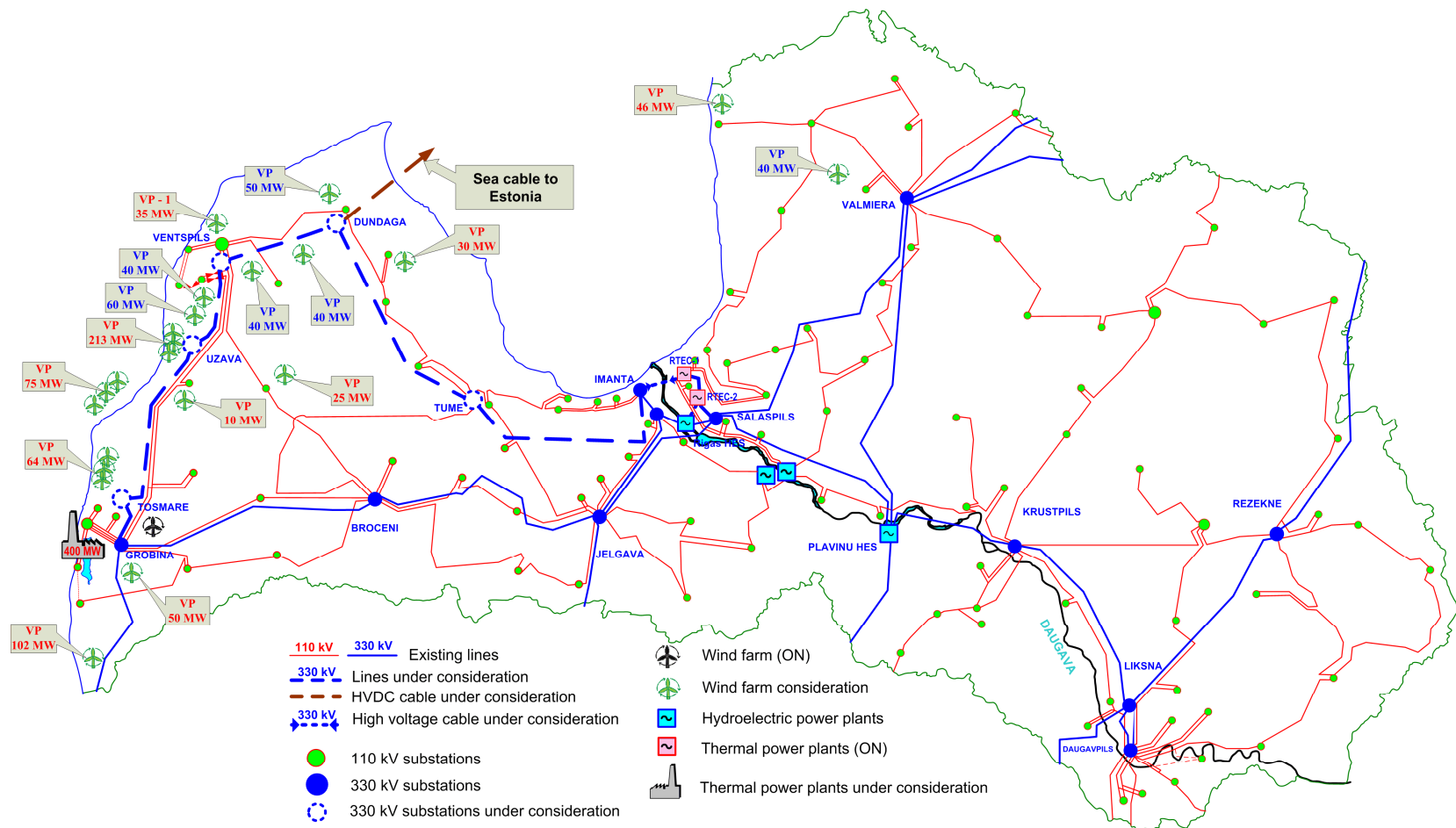
Projekta „Kurzemes loks” ietekmes uz vidi novērtējums tiek veikts pa posmiem.

Šis ietekmes uz vidi novērtējums tiek veikts projekta „Kurzemes loks” 1. posmam – Grobiņa – Ventspils – Dundaga. Šajā elektropārvades līnijas posmā plānots rekonstruēt esošo 110 kV elektropārvades līniju, pastiprinot to ar 330 kV līniju, tādējādi samazinot jaunu iespējamo ietekmi uz privātiem un valsts nekustamajiem īpašumiem un vidi. Abas līnijas paredzēts izvietot uz vieniem, augstākiem balstiem, kas būs izvietoti lielākos attālumos cits no cita, tādējādi samazinot iespējamo ietekmi uz īpašumiem, un izbūvēt pa esošo 110 kV trasi.

Lai nodrošinātu pēc iespējas mazākus mežu zonas zaudējumus un mazāku ietekmi uz apkārtējo vidi, elektropārvades līnijas posmā Grobiņa – Ventspils – Dundaga paredzēts jauno 330 kV pastiprinājuma līniju izbūvēt pa jau esošo divu 110 kV līniju trasi, to nedaudz paplašinot.

Izņēmums būs atsevišķas trases vietas, kur šāds risinājums nebūs pieņemams no vides aizsardzības vai esošo būvju un objektu viedokļa.

„Kurzemes loks” – Latvijas pārvades elektrolīniju rekonstrukcija

1. Vides aizsardzības normatīvo aktu prasības

Elektropārvades tīklu savienojuma „Kurzemes loks” 1.posma rekonstrukcijas projekta ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros veikta spēkā esošo vides tiesību aktu analīze apkārtējās vides un dabas resursu aizsardzības, kā arī enerģētikas jomā.

Vispārīgā likumdošana vides aizsardzības jomā:

Vispārējās prasības vides aizsardzības jomā nosaka *Vides aizsardzības likums* (02.11.2006.) un ar to saistītie Ministru kabineta noteikumi. Likuma mērķis ir nodrošināt kvalitatīvu dzīves vidi, izveidojot efektīvu vides aizsardzības sistēmu un veicinot ilgtspējīgu attīstību. Tas nosaka vides aizsardzības principus, prasības ilgtspējīgas attīstības plānošanai, valsts un pašvaldību iestāžu funkcijas vides jomā, sabiedrības informēšanas un līdzdalības kārtību lēmumu pieņemšanā vides jomā, prasības vides aizsardzības kontroles nodrošināšanai, atbildību par kaitējumu videi, prasības brīvprātīgi pielietojamiem vides pārvaldības līdzekļiem un citas vispārīga rakstura vides prasības.

Likums nosaka šādus galvenos vides aizsardzības principus:

- princips “piesārņotājs maksā” – persona sedz izdevumus, kas saistīti ar tās darbības dēļ radīta piesārņojuma novērtēšanu, novēršanu, ierobežošanu un seku likvidēšanu;
- piesardzības princips – ir pieļaujams ierobežot vai aizliegt darbību vai pasākumu, kurš var ietekmēt vidi vai cilvēku veselību, bet kura ietekme nav pietiekami izvērtēta vai zinātniski pierādīta, ja aizliegums ir samērīgs līdzeklis, lai nodrošinātu vides vai cilvēku veselības aizsardzību. Principu neattiecinā uz neatliekamiem pasākumiem, ko veic, lai novērstu kaitējuma draudus vai neatgriezenisku kaitējumu;
- novēršanas princips – persona, cik iespējams, novērš piesārņojuma un citu videi vai cilvēku veselībai kaitīgu ietekmju rašanos, bet, ja tas nav iespējams, novērš to izplatīšanos un negatīvās sekas;
- izvērtēšanas princips – jebkuras tādas darbības vai pasākuma sekas, kas var būtiski ietekmēt vidi vai cilvēku veselību, jāizvērtē pirms attiecīgās darbības vai pasākuma atļaušanas vai uzsākšanas. Darbība vai pasākums, kas var negatīvi ietekmēt vidi vai cilvēku veselību arī tad, ja ievērotas visas vides aizsardzības prasības, ir pieļaujams tikai tad, ja paredzamais pozitīvais rezultāts sabiedrībai kopumā pārsniedz attiecīgās darbības vai pasākuma nodarīto kaitējumu videi un sabiedrībai.

Ietekmes uz vidi novērtējums

Ietekmes uz vidi novērtējums ir procedūra, kas veicama likumā „*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (14.10.1998.) noteiktajā kārtībā, lai novērtētu paredzētās darbības īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai. Likums „*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” un ar to saistītie Ministru kabineta noteikumi nosaka, ka augstsprieguma elektrolīnijām, kuru garums ir lielāks par 15 kilometriem un spriegums – 110 kilovoltu vai vairāk piemērojams ietekmes uz vidi novērtējums (1.pielikuma 26.punkts).

Šie dokumenti ir saskaņoti ar attiecīgajām Eiropas Savienības direktīvam. Likums un tam pakārtotie noteikumi nosaka tās paredzētās darbības, kurām ir nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums, nosaka secību, kādā novērtējums tiek veikts, skaidro visu procedūrā iesaistīto pušu tiesības, pienākumus un arī atbildību, kā arī raksturo ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātu un tā ietekmi uz lēmuma pieņemšanas kārtību.

Teritorijas plānošana

Teritorijas plānošanas uzdevumi noteikti "*Teritorijas plānošanas likumā*" (22.05.2002).

Nozaru likumdošana vides aizsardzības jomā:

Aizsargjoslas

„*Aizsargjoslu likums*” (05.02.1997.) un virkne ar to saistītie Ministru kabineta noteikumi nosaka:

- 1) aizsargjoslu veidus un to funkcijas;
- 2) aizsargjoslu izveidošanas pamatprincipus;
- 3) aizsargjoslu uzturēšanas un stāvokļa kontroles kārtību;
- 4) saimnieciskās darbības aprobežojumus aizsargjoslās.

Likumā ir izdalīti šādi aizsargjoslu veidi: vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas, ekspluatācijas aizsargjoslas, sanitārās aizsargjoslas, drošības aizsargjoslas, citas aizsargjoslas, ja tādas paredz likums.

Augsnes kvalitāte

Kvalitātes normatīvus augsnei un gruntij nosaka *MK noteikumi Nr.804 „Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem”* (25.10.2005.) Augsnes un grunts kvalitātes normatīvi nedrīkst būt pārsniegti, uzsākot jaunu piesārņojošu darbību. Ja ir pārsniegts kāds no robežlielumiem, aizliegts veikt jebkādas darbības, kas izraisa augsnes un grunts kvalitātes pasliktināšanos.

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Likums „*Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām*” (02.03.1993.) un virkne tam pakārtie Ministru kabineta noteikumi nosaka:

- Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju sistēmas pamatprincipus;
- Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju veidošanas kārtību un pastāvēšanas nodrošinājumu;
- Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldes, to stāvokļa kontroles un uzskaites kārtību;
- savieno valsts, starptautiskās, reģionālās un privātās intereses īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izveidošanā, saglabāšanā, uzturēšanā un aizsardzībā

Kritērijus, pēc kuriem nosakāmi kompensējošie pasākumi Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) tīklam, kompensējošo pasākumu piemērošanas kārtību un prasības ilgtermiņa monitoringa plāna izstrādei un ieviešanai nosaka *MK noteikumi Nr.594 „Par kritērijiem, pēc kuriem nosakāmi kompensējošie pasākumi Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) tīklam, to*

piemērošanas kārtību un prasībām ilgtermiņa monitoringa plāna izstrādei un ieviešanai” (18.07.2006.).

Sugu un biotopu aizsardzība

„*Sugu un biotopu aizsardzības likuma*” (16.03.2000.) un ar to saistīto Ministru kabineta noteikumu mērķis ir:

- nodrošināt bioloģisko daudzveidību, saglabājot Latvijai raksturīgo faunu, floru un biotopus;
- regulēt sugu un biotopu aizsardzību, apsaimniekošanu un uzraudzību;
- veicināt populāciju un biotopu saglabāšanu atbilstoši ekonomiskajiem un sociālajiem priekšnoteikumiem, kā arī kultūrvēsturiskajām tradīcijām;
- regulēt īpaši aizsargājamo sugu un biotopu noteikšanas kārtību.

Likums nosaka Valsts pārvaldes kompetenci sugu un biotopu aizsardzībā, sugu un biotopu aizsardzības prasības.

Zemes dzīļu izmantošana un aizsardzība

Zemes dzīļu kompleksu, racionālu, vidi saudzējošu un ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī zemes dzīļu aizsardzības prasības nosaka likums “*Par zemes dzīlēm*” (02.05.1996.). Likums nosaka, ka zemes dzīles un visi derīgie izrakteņi, kas tajās atrodas, pieder zemes īpašniekam, un zemes īpašnieks var rīkoties ar zemes dzīlēm, ciktāl šis likums un citi normatīvie akti neierobežo viņa tiesības.

Kultūras pieminekļu aizsardzība

Likuma „*Par kultūras pieminekļu aizsardzību*” (12.02.1992.) 22. pantā noteikts, ka pirms celtniecības, meliorācijas, ceļu būves, derīgo izrakteņu ieguves un citu saimniecisko darbu uzsākšanas šo darbu veicējam jānodrošina kultūras vērtību apzināšana paredzamo darbu zonā. Fiziskajām un juridiskajām personām, kas saimnieciskās darbības rezultātā atklāj arheoloģiskus vai citus objektus ar kultūrvēsturisku vērtību, par to nekavējoties jāziņo Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai un turpmākie darbi jāpārtrauc.

Mežu aizsardzība

“*Meža likums*” (17.03.2000.), atbilstoši tā 41. pantam, nosaka, ka meža zemes transformācijai citos zemes lietojuma veidos nepieciešama ikreizēja Valsts meža dienesta atļauja. Atbilstoši 42. panta 1. daļai, ja meža zemi transformē, transformācijas ierosinātāja pienākums ir atlīdzināt zaudējumus valstij par dabiskās meža vides iznīcināšanu. Apsaimniekojot mežu, meža īpašnieka vai tiesiskā valdītāja pienākums ir ievērot vispārējās dabas aizsardzības prasības, lai:

- nodrošinātu meža bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu;
- saglabātu meža spēju pasargāt augsni no erozijas;
- pasargātu virszemes un pazemes ūdeņus no piesārņošanas;
- saglabātu būtiskus kultūras mantojuma elementus mežā.

Elektropārvades līniju būvniecību reglamentējošie normatīvie akti:

„*Būvniecības likums*” (10.08.1995.) nosaka būvniecības dalībnieku savstarpējās attiecības, kā arī viņu tiesības un pienākumus būvniecības procesā un atbildību par būvniecības rezultātā tapušās būves atbilstību tās uzdevumam, ekonomiskajam izdevīgumam, paredzētajam kalpošanas ilgumam un attiecīgajiem normatīvajiem aktiem, kā arī valsts pārvaldes un pašvaldību institūciju kompetenci attiecīgajā būvniecības jomā.

„*Enerģētikas likums*” (03.09.1998.) reglamentē enerģētiku kā tautsaimniecības nozari, kas aptver energoresursu iegūšanu un izmantošanu dažāda veida enerģijas ražošanai, enerģijas pārveidi, iegādi, uzglabāšanu, pārvadi, sadali, tirdzniecību un izmantošanu.

Likuma mērķis ir:

- nodrošināt enerģijas lietotāju efektīvu, drošu un kvalitatīvu apgādi ar enerģiju pieprasītajā daudzumā un par pamatotām cenām, dažādojot izmantojamo energoresursu veidus, palielinot energoapgādes drošumu un ievērojot vides aizsardzības prasības;
- veicināt enerģijas efektīvu izmantošanu un līdzsvarotu patēriņu;
- nodrošināt enerģijas lietotāju tiesības izvēlēties patērējamās enerģijas veidu un tirgotāju;
- veicināt ekonomiski pamatotu konkurenci;
- noteikt pārvaldes kārtību enerģētikā un energoapgādes komersantu darbības organizēšanas un regulēšanas principus;
- veicināt vietējo, atjaunojamo un sekundāro energoresursu izmantošanu;
- veicināt saudzējošu enerģētikas ietekmi uz vidi un vidi saudzējošu efektīvu tehnoloģiju izmantošanu.

„*Elektroenerģijas tirgus likuma*” (05.05.2005.) mērķi ir:

- izveidot priekšnoteikumus efektīvi funkcionējoša elektroenerģijas tirgus darbībai;
- nodrošināt, lai visiem elektroenerģijas lietotājiem, ievērojot normatīvo aktu prasības, visefektīvākajā iespējamajā veidā par pamatotām cenām tiktu droši un kvalitatīvi piegādāta elektroenerģija;
- nodrošināt visiem lietotājiem tiesības brīvi izvēlēties elektroenerģijas tirgotāju;
- veicināt elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamus energoresursus;
- veicināt valsts enerģētisko neatkarību, nodrošinot dažādus elektroenerģijas ražošanai nepieciešamo energoresursu piegādātājus.

2. Esošās situācijas un elektropārvades līnijas posma Grobiņa – Ventspils – Dundaga pārbūves raksturojums

2.1. Esošo elektropārvades tīklu savienojuma „Kurzemes loks” 1. posma rekonstruējamo elektropārvades līniju un apakšstaciju raksturojums

Divķēžu 110 kV līnija „Grobiņa – Ventspils – Dundaga” uzbūvēta 1977. gadā. Tā paredzēta reģiona patērētāju elektroapgādei. Lai paaugstinātu līnijas caurlaides spēju un nodrošinātu drošu elektroapgādi, paredzēts esošo līniju rekonstruēt, pastiprinot to ar jaunu 330kV līniju. Abas līnijas tiks izbūvētas uz vieniem balstiem. Sakarā ar šo rekonstrukciju, nepieciešama Grobiņas un Dundagas apakšstaciju paplašināšana un Ventspils apakšstacijas rekonstrukcija.

2.2. Esošo 110 kV līniju rekonstrukcijas pamatojums

Izmaiņas Latvijas tautsaimniecībā un valsts atsevišķu reģionu attīstībā rada nepieciešamību veikt jaunu elektropārvades līniju un apakšstaciju celtniecību un esošo elektropārvades līniju un apakšstaciju rekonstrukciju.

Latvijas Rietumu reģiona pārvades elektrotīkla attīstības izvērtējuma nepieciešamību nosaka vairāki apsvērumi, no tiem svarīgākais ir elektropiegādes drošums. Kurzemes reģions, it īpaši Ventspils pilsētas elektroapgāde, ir viena no pārvades elektrotīkla „šaurajām” vietām. Droša elektroenerģijas pārvade nozīmē elektroapgādes shēmas drošu darbību un elektroiekārtu ekspluatācijas drošumu, lai izslēgtu elektroapgādes pārtraukuma iespēju, īpaši sistēmas vienlaicīgu darbības pārtraukšanu. Savlaicīgi neveicot pārvades tīkla atjaunošanu un attīstību, elektroenerģijas pārvades drošība samazinās.

Tuvākajos gados ir prognozētas ievērojamas pārmaiņas šī reģiona pārvades tīklam pieslēgto ģenerējošo jaudu struktūrā, kā arī jauno starpsistēmu savienojumu izveidošana. Ir sagaidāma Kurzemes kondensācijas elektrostacijas un vēja parku būvniecība Rietumu piekrastē, kā arī plānota jaunu starpsistēmu savienojumu no Baltijas uz Zviedriju un Somiju būvniecība.

Analizējot elektropārvades tīkla darba drošumu, jāsecina, ka jau esošajā situācijā iespējamas pieļaujamā sprieguma līmeņa uzturēšanas problēmas.

Kurzemes zonā esošais 110 kV elektrotīkls nevar nodrošināt atbilstoša līmeņa elektroapgādi, par ko liecina arī atslēgumi esošajās līnijās un elektroenerģijas pārvades traucējumi.

Ievērojot jaudas pieprasījumu un perspektīvās attīstības nodrošinājumu, 330 kV līnijai „Kurzemes loks” jānodrošina jaudas pārvadi 800 MW apjomā.

2.3. Esošās inženiertehniskās komunikācijas un būves un to raksturojums

110/330 kV apakšstacija „Grobiņa” projektēta 2008. gadā. Lai realizētu „Kurzemes loka” projektu, nepieciešama 110/330 kV ietaises paplašināšana. Apakšstacijās „Ventspils” un Dundaga” jāizbūvē jaunas 330 kV sadales ietaises. Ventspils 330 kV apakšstacija tiks izbūvēta blakus esošai apakšstacijas teritorijai rezervētā laukumā. Apakšstacijā Ventspils paredzēta divkopņu shēma, sākumā tiks uzstādīts viens 125 MVA 330/110 kV autotransformators.

Elektrolīnijas trases tuvumā atrodas vairākas zemju īpašniekiem piederošas saimnieciskās būves. Šo būvju nojaukšana šobrīd nav paredzēta, tomēr gadījumos, ja

šāda nojaukšana būtu nepieciešama, tā veicama pēc saskaņošanas ar visām ieinteresētajām pusēm.

Jaunbūvējamā 110/330 kV līnija savā gaitā šķērsos gan dažādas inženierbūves, gan dabiskos šķēršļus. Nav paredzams, ka elektrolīnijas rekonstrukcijas darbi tās ietekmēs. Tehniskā projekta gaitā tiks saņemti tehniskie noteikumi no atbilstošo inženierkomunikāciju pārvaldītājiem un vides aizsardzības institūcijām.

2.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi

Ietekmes uz vidi novērtējums tika veikts projekta „Kurzemes loks” 1. posmam Grobiņa – Ventspils – Dundaga. Šajā posmā plānots rekonstruēt esošo 110 kV elektropārvades līniju un pastiprināt tās caurlaides spēju ar jaunu 330 kV līniju. Abas līnijas paredzēts izvietot uz vieniem, augstākiem balstiem. Ietekmes uz vidi novērtējums veikts diviem alternatīviem elektropārvades līnijas variantiem.

Iespējami alternatīvie „Kurzemes loka” 1.posma rekonstrukcijas risinājumi var būt sekojoši:

1. alternatīva – atstāt esošās 110 kV līnijas bez pārbūves un izbūvēt jaunu 330 kV elektropārvades līniju;
2. alternatīva – izbūvēt uz jauniem kopējiem balstiem vienu 110 kV līniju un vienu 330 kV elektrolīniju.

Pirms šo alternatīvu izvēles a/s „Augstsprieguma tīkls” izvērtēja iespēju esošo līniju izbūvēt kā zemē ieguldītu kabeli. Iepazīstoties ar citu valstu pieredzi, tika secināts, ka ārpus pilsētām šāds risinājums augstsprieguma līniju izveidei tiek izmantots ļoti reti, tas ir dārgs un, iespējamo bojājumu gadījumā – to diagnosticēšana un novēršana prasa ievērojami ilgāku laiku nekā bojājumi gaisvadu līnijās.

VERBUND APG (Austrija) ir veikusi pētījumu, kura rezultāti parāda, ka gan no ekonomiskā, gan ekspluatācijas viedokļa šobrīd pazemes kabeļa ierīkošana ir neizdevīga. Pazemes kabeļa ierīkošana ir 8 līdz 10 reizes dārgāka salīdzinājumā ar gaisvadu līniju ierīkošanu. Pazemes kabeļa līnijas kalpošanas laiks ir 40 gadi, pēc kura kabeļi ir jānomaina, savukārt virszemes elektropārvades līnijas kalpošanas laiks sasniedz līdz pat 120 gadiem.

Pēc a/s „Latvenergo” aprēķiniem, ierīkojot pazemes kabeli būtu nepieciešama 6 m platas tranšejas izveidošana, trases joslai visu laiku ir jābūt tīrai no kokiem un krūmājiem, ik pēc 400 – 600 m ir jāveido būves, kas nepieciešamas pazemes kabeļa savienošanai, un ik pēc 800-1000 metriem jāveido akas ar kabeļa ekrāna transpozīciju iekārtam, kas ekspluatācijas gaitā tiek apsekotas un kurās periodiski tiek veikti mērījumi. Avārijas gadījumā pazemes kabeļa remonts aizņem daudz ilgāku laiku un tas ir daudz sarežģītāk. Turklāt gaisvadu līnijās izmantojamie materiāli pēc to demontāžas ir pilnībā pārstrādājami, savukārt pazemes kabeļos izmantojamo materiālu pārstrādes iespējas vēl nav zināmas. Ņemot vērā pieejamo informāciju, a/s „Latvenergo”, kā šī projekta realizētājs, secināja, ka pazemes kabeļa ierīkošana šī projekta ietvaros ir neekonomiska un nerentabla. Analizējot elektropārvades tīkla darba drošumu, jāsecina, ka jau esošajā situācijā iespējamās pieļaujamā sprieguma līmeņa uzturēšanas problēmas. No šī viedokļa Ventspilī, kā arī Talsu apkārtnē jaunu jaudīgu patērētāju pieslēgšana nav pieļaujama.

Kurzemes zonā esošais 110 kV elektrotīkls nevar nodrošināt atbilstoša līmeņa elektroapgādi, par ko liecina arī atslēgumi esošajās līnijās un elektroenerģijas pārvades traucējumi.

2.5. Teritorijas izmantošanas apgrūtinājumi un aprobežojumi

Teritorijas izmantošanas ierobežojumi noteikti *Aizsargjoslu likumā* (11.03. 1997.) lai nodrošinātu elektrisko tīklu, to iekārtu un būvju ekspluatāciju un drošību. Saskaņā ar *Aizsargjoslu likuma* 16. pantu aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem veido gar elektrisko tīklu gaisvadu līnijām

- pilsētās un ciemos – zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas abpus līnijai ar nominālo spriegumu 110 kV – 7 m attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas un 330 kV – 12 m attālumā no malējiem vadiem no līnijas;
- ārpus pilsētām un ciemiem, kā arī pilsētu lauku teritorijās – zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas abpus līnijai ar nominālo spriegumu 110 kV un 330 kV – 30 m attālumā no malējiem vadiem.

Ap elektrisko tīklu sadales iekārtām un transformatoru apakšstacijām aizsargjoslas veido zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 1 m attālumā ārpus šo iekārtu nožogojuma vai to vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai citas virsmas.

Aizsargjoslu likums nosaka darbību veidus, ko aizliegts veikt aizsargjoslās gar elektrisko tīklu gaisvadu līnijām:

- aizkraut pievedceļus un pieejas elektrisko tīklu objektiem;
- izvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu un ķīmisko produktu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas;
- ierīkot sporta laukumus, rotaļu laukumus, stadionus, tirgus, sabiedriskā transporta pieturas, mašīnu un mehānismu stāvvietas, kā arī veikt jebkādas pasākumus, kas saistīti ar cilvēku pulcēšanos;
- celt, kapitāli remontēt, rekonstruēt vai nojaukt jebkuras ēkas un būves bez attiecīgo komunikāciju īpašnieka atļaujas;
- veikt jebkāda veida derīgo izrakteņu iegūšanas, iekraušanas un izkraušanas, gultnes padziļināšanas, zemes smelšanas, spridzināšanas un meliorācijas darbus, kā arī izvietot lauka apmetnes un mehānizēti laistīt lauksaimniecības kultūras;
- skaldīt ledu;
- braukt ar mašīnām un mehānismiem, kā arī strādāt ar lauksaimniecības tehniku, kuras augstums, mērot no ceļa (zemes) virsmas, pārsniedz 4,5 metrus;
- veikt zemes darbus dziļāk par 0,3 metriem, bet aramzemēs – dziļāk par 0,45 metriem, kā arī veikt grunts planēšanu ar tehniku;
- veikt darbus, kas saistīti ar zemju applūdināšanu uz laiku;
- traucēt energoapgādes uzņēmuma darbiniekus, kuri aizsargjoslā veic ekspluatācijas, remonta, rekonstrukcijas, avāriju novēršanas vai to seku likvidācijas darbus šajā likumā noteiktajā kārtībā;
- audzēt kokus un krūmus meža zemēs — platībās, kuras norādītas aizsargjoslu noteikšanas metodikā, ārpus meža zemēm — visā aizsargjoslas platumā. Ārpus meža zemēm zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs aizsargjoslā var audzēt kokus un krūmus, ja par to noslēgta rakstveida vienošanās ar elektrisko tīklu īpašnieku.

Savukārt veicot apūdeņošanas grāvju un drenāžas kolektorgrāvju būvi, kā arī ierīkojot nožogojumus un veicot citus darbus, jā saglabā pievedceļi un pieejas elektriskajiem tīkliem un to būvēm.

Ekspluatācijas aizsargjoslas par saviem līdzekļiem kārtībā uztur attiecīgā objekta vai komunikācijas īpašnieks. Elektrisko tīklu īpašnieks vai valdītājs vietās, kur elektrolīnija šķērso meža teritoriju, izveido un atbrīvo no kokiem un krūmiem elektrolīniju trases. Elektrolīnijas trases platumā gaisvadu elektrolīnijām, kuru spriegums ir 110 kV, ir 26 m platā joslā. Savukārt elektrolīnijām, kuru spriegums ir 330 kV, tas ir 54 m platā joslā. Ārpus šīm joslām izcērt tikai tos kokus, kuri apdraud elektropārvades līniju.

2.6. Esošās līnijas darbības nodrošinājums kontekstā ar plānoto darbību

Elektropārvades līniju būvniecības laikā plānots iespējami mazākais esošo 110 kV elektropārvades līniju atslēgšanas laiks. 330 kV elektropārvades līnija tiks būvēta pa posmiem, kas dod iespēju samazināt laiku, uz kuru jāatslēdz esošās līnijas. Būvniecības posmu garumu nosaka attālums starp 110 kV līnijas apakšstacijām.

Jaunā elektropārvades līnijas trase tiek projektēta blakus esošajai, pārvietojot trases asi par 14 m. Tas dos iespēju izbūvēt pamatus, neatslēdzot esošo līniju. Balstu un vadu montāžai būs nepieciešams uz laiku atslēgt esošo līniju.

2.7. Drošības pasākumi un darbu secība, iespējamie sezonālie ierobežojumi un darbu veikšanas nosacījumi

Rekonstruējamās elektropārvades līnijas balstu un vadu konstrukciju aprēķini veikti atbilstoši spēkā esošo normatīvu prasībām, kas nodrošina ekspluatāciju bez avārijām pie ārējām ietekmēm (vēja slodze, apledojums, minimāla temperatūra).

Elektropārvades līnijas balstu un vadu montāžas drošības nodrošināšanai nepieciešams atslēgt esošo 110 kV līniju.

330 kV un 110 kV elektropārvades līnijas būvniecībai trases sagatavošanai nepieciešams transformēt un paplašināt meža stīgu par 28 m, uzbūvēt pamatus un uzstādīt balstus, montēt vadus, pieslēgt 330 kV un 110 kV ķēdes pie apakšstacijām, demontēt esošo 110 kV elektropārvades līniju un pēc darbu pabeigšanas sakārtot teritoriju.

Saskaņā ar *Aizsargjoslu likumu*, avāriju novēršanas vai to seku likvidācijas darbus var veikt jebkurā laikā. Darbus aramzemēs ieteicams veikt laika posmā no novembra līdz februārim, respektīvi, ārpus veģetācijas sezonas.

Ūdenstilpju apkārtnē darbus nav ieteicams plānot pavasarī, kad ir iespējama to pārplūšana un ir augstākie gruntsūdens līmeņi.

Veicot stīgu paplašināšanu mežos, lai nodrošinātu ligzdojošo putnu aizsardzību, drošības pasākumi veicami pēc līnijas apsekošanas putnu ligzdošanas sezonā.

2.8. Paredzētās darbības realizācijas secība un termiņi

Paredzētās darbības īstenošana ietver šādus secīgus soļus:

- projekta sagatavošana, ieskaitot elektropārvades tīkla „Kurzemes loks” 1 posma trases rekonstrukcijas projekta izstrāde un ietekmes uz vidi novērtējuma veikšana;
- servitūta līgumu slēgšana ar zemes īpašniekiem un īpašumu apliecinājošo dokumentu saņemšana;
- sagatavošanās tehniskā projekta izstrādei:
- tehniskā projekta izstrāde;
- tehniskā projekta saskaņošana;
- būvatļaujas saņemšana;
- būvdarbu veikšana;
- teritorijas sakārtošana pēc būvdarbu pabeigšanas.

„Kurzemes loka” 1. posma Grobiņa – Ventspils – Dundaga realizāciju plānots veikt sekojošos termiņos:

- Tehniskā projekta izstrādes uzsākšanas termiņš – 2011. gadā
- Projekta „Kurzemes loks” 1. posma ieviešana ekspluatācijā – 2013. gada oktobris.

3. Vides stāvokļa novērtējums

Paredzētās darbības teritorijas vides stāvokļa raksturojums ietver šādus aspektus:

- hidroloģisko apstākļu raksturojums;
- paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabalu un mūsdienu ģeoloģisko procesu raksturojums;
- tuvāko ūdens ņemšanas vietu raksturojums;
- dabas vērtību raksturojums, t.sk. mežu, īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, putnu migrācijas koridoru raksturojums;
- apkārtnes ainaviskā nozīmīguma raksturojums;
- kultūrvēsturiskā nozīmīguma raksturojums.

Detalizēts katra aspekta izvērtējums ir pieejams elektropārvades tīklu savienojuma „Kurzemes loks” 1. posma rekonstrukcijas ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojuma 3. nodaļā. Šī ziņojuma kopsavilkumā ir dots tikai būtiskāko aspektu raksturojums.

3.1 Piegulošo teritoriju raksturojums

Kopējais Grobiņa – Ventspils – Dundaga posma garums ir 167 km.

Rekonstruējamais posms šķērso Grobiņas novada Grobiņas pagasta teritoriju, Durbes novada Tadaikšu un Dunalkas pagastu teritorijas, Aizputes novada Cīravas un Lažas pagastu teritorijas, Kuldīgas novada Ēdoles un Gudenieku pagastu teritorijas, Alsungas novada teritoriju, Ventspils pilsētas teritoriju, Ventspils novada Ances, Popes, Tārgales, Ziru pagastu teritorijas, Piltenes pilsētas lauku teritoriju un Dundagas novada Dundagas pagasta teritoriju.

Tā kā ir paredzēts, ka pēc rekonstrukcijas elektropārvades līnijas trase ies pa jau esošo 110 kV līnijas trasi, tad teritorijas, kuras tā šķērsos, jau lielā mērā ir pielāgotas paredzētajai darbībai.

3.2. Piesārņoto un potenciāli piesārņoto teritoriju raksturojums

Rekonstruējamās elektropārvades līnijas trase nešķērso teritorijas, kuras būtu reģistrētas Piesārņoto un potenciāli piesārņoto teritoriju reģistrā. Par degradētajām teritorijām ir uzskatāma daļa no Ventspils pilsētas teritorijas, kuru nelielā posmā šķērso elektropārvades līnijas trase. Nevienu no šeit uzskaitītajām teritorijām tieši vai netieši neskar elektropārvades līnijas būvniecība.

Vistuvāk elektropārvades līnijas trasei (mazāk kā 200 m attālumā) atrodas potenciāli piesārņota teritorija – SIA „Sumata” naftas bāze.

3.3. Meteoroloģisko apstākļu raksturojums

Rekonstruējamās elektropārvades līnijas „Kurzemes loks” šķērso teritoriju, kas ietilpst Piejūras zemienes klimatiskajā rajonā, kas kopumā raksturojas ar aktīvo temperatūru summu 1900 – 2000°C gadā. Saskaņā ar Latvijas būvnormatīvu KBN 003-01 „Būvklimatoloģija: datiem:

- vidējā temperatūra janvārī – 4,7 °C;
- visaukstāko piecu dienu vidējā gaisa temperatūra – 20,7 °C;
- vidējā temperatūra jūlijā +16,9 °C;
- gaisa temperatūras absolūtais maksimums +33,6 °C (jūlijā);

- gaisa temperatūras absolūtais minimums – 34,9 °C (februāris);
- gada nokrišņu summa ir 636 mm;
- vidējais maksimālais sniega segas biezums – 20 cm.

3.4. Hidroloģisko apstākļu raksturojums

Hidrogrāfiski projekta teritorija ietilpst Ventas sateces baseina apgabalā. Paredzētās darbības un tai pieguļošās/šķērsojamās teritorijas raksturojas ar samērā blīvu hidrogrāfisko tīklu – upēm, kanāliem, grāvjiem. Projektējamā elektropārvades līnija (EPL) šķērso 27 upju ūdensobjektus, no kuriem lielākās ir Venta, Užava, Ālande, Durbe, Tebra, Rīva, Rinda, Stende, Lonaste, Pāce. Elektropārvades līnija šķērso vienu ūdenstilpi – Mazirbes dīķi.

Ievērojot vides tiesību aktos noteiktos būvniecības ierobežojumus vides aizsardzības, sanitārajās un drošības aizsargjoslās, nav paredzama būvniecības darbu ietekme uz ūdensobjektu hidroloģisko režīmu.

3.5. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas, pazemes ūdens atradnes un to aizsargjoslas

Rekonstruējamas elektrolīnijas šķērsojuma teritorijai tuvākajā apkārtnē 2 km attālumā atrodas 85 ūdensapgādes urbumi. Novērtējot, vai paredzētā darbība varētu iznīcināt vai pasliktināt kāda individuālā īpašuma ūdensapgādi, secināts, ka neviena individuālā īpašuma ūdensapgāde netiks iznīcināta, jo elektropārvades līnija galvenokārt šķērso teritorijas, kas atrodas pietiekamā attālumā no tās un neskar līnijas aizsargjoslu. Atbilstoši *Aizsargjoslu likuma* 9.pantam izvērtējot aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām, tika konstatēts, ka balstu un apakšstaciju izbūve neskar ūdens ņemšanas vietas un pazemes ūdens atradnes vai to aizsargjoslas. Līdz ar to nav sagaidāmi paredzētās darbības ierobežojumi saistībā ar *Aizsargjoslu likumā* noteikto, un nav nepieciešami speciāli pasākumi, tomēr ir jāievēro piesardzība, veicot rekonstrukcijas darbus, it īpaši, lai neietekmētu to individuālo īpašumu ūdensapgādi, kas atrodas tuvu, vai kurus skar elektropārvades līnijas aizsargjosla.

3.6. Paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabalu raksturojums un mūsdienu ģeoloģiskie procesi

Elektropārvades līnijas būvniecība ģeoloģiskā riska faktoram pakļautajās teritorijās kaitējumu videi var radīt tikai būvdarbu vai remontdarbu veikšanas laikā.

Rekonstruējamās elektropārvades līnijas posms šķērso plašu teritoriju Kurzemes ziemeļrietumu un ziemeļu daļā, kur zemes virsmas reljefs veidojies dažādu ģeoloģisko procesu, tai skaitā ledāja kušanas ūdeņu un upju darbības, rezultātā. Ņemot vērā paredzētās darbības šķērsojamo un pieguļošo teritoriju reljefu un nogulumu īpatnības, var nodalīt sekojošus posmus ar dažāda veida ģeoloģiskā riska veidu un pakāpi:

- Vārtajas viļņotais līdzenums – Bandavas pauguraine,
- Apriķu līdzenums,
- Piemares – Ventavas līdzenums,
- Rindas līdzenums.

Izvērtējot paredzētās darbības šķērsojamo un pieguļošo teritoriju reljefa un nogulumu īpatnības tika secināts, ka visos četros nodalītajos posmos ar dažādu ģeoloģiskā riska veidu un pakāpi:

- Ģeoloģiskais risks galvenokārt ir saistīts ar iespējamu teritorijas pārpurvošanās intensificēšanos vai attīstību un tikai atsevišķās vietās upju tuvumā ar iespējamu krastu noskalošanās vai erozijas procesu attīstību;
- Speciāli pasākumi ģeoloģisko risku novēršanai nav nepieciešami, bet ir jāievēro piesardzība, ierīkojot balstus upju krastu tuvumā.
- Sakarā ar to, ka Piemares –Ventavas līdzenuma un Rindas līdzenuma posmos ir vērojams augsts gruntsūdens līmenis, rekonstrukcijas darbus vēlams veikt sausākā periodā vai ziemā, kad grunts ir sasalusi.
- Rindas līdzenuma posmā jāievēro piesardzība, lai nepiesārņotu pazemes ūdeņu horizontus, jo tie šajā posmā, atšķirībā no pārējiem, bieži vien nav dabiski aizsargāti.

3.7. Dabas vērtību raksturojums, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un putnu migrācijas koridori

Elektropārvades līnijas trase šķērso gan ilgstoši antropogēni ietekmētas, ilgstoši izmantotas teritorijas – lauksaimniecības zemes, to atmatas, zālājus un pļavas, daļēji dabiskas, ar kokiem un krūmiem aizaugušas platības, gan maztraucētu mežu masīvus un bioloģiski vērtīgas pļavas. Lielākā daļa no šķērsojamās platības ir lauksaimniecībā intensīvi izmantotas zemes, atsevišķās vietās elektropārvades līnijas trase šķērso vai cieši pietuvinās lauku saimniecībām. Trases ietekmes zonā atrodas arī Aisteres muiža ar veco parku.

Elektropārvades līnija vairākkārtīgi šķērso dažādas ūdenstece, bet vairumā apsekoto šķērsojuma vietu nav konstatēta negatīva ietekme uz biotopiem. Tomēr, paplašinot trasi, tāda var veidoties trasei šķērsojot Tebru pie Apriķiem, kur upes līkumā saglabājušies dabiskas palienas zālāji un vairāki liela apjoma ozoli. Trase šķērso Užavas palienes teritoriju, kas kopumā atzīstama par bioloģiski vērtīgiem zālājiem un putniem nozīmīgu teritoriju.

Dabas vērtības (ārpus īpaši aizsargājamām teritorijām), kuras tiks ietekmētas, paplašinot elektropārvades līnijas trasi, ir saistītas ar priežu, egļu un purvainu mežu biotopiem. Trases joslā sastopami galvenokārt vidēji veci priežu un bērzu meži, retāk – egļu meži un melnalkšņu staigņāji.

Trases šķērsojamie īpaši aizsargājami biotopi – „palienu zālāji” un „purvaini meži”, arī Latvijā atzīti par īpaši aizsargājamiem biotopiem. Trase nešķērso lielus purvu masīvus. Elektropārvades līnija šķērso NATURA 2000 teritoriju „Užavas augštece”.

Tās tiešā tuvumā atrodas šādas NATURA 2000 teritorijas:

- „Užavas lejtece” – aptuveni 0.02 km no dabas parka robežas
- „Platenes purvs” – 0.3 km no dabas lieguma robežas
- „Pāces pļavas” – aptuveni 0.2 km no dabas lieguma robežas
- „Diļļu pļavas” – aptuveni 1 km attālumā
- „Raķupes ieleja” – trase piekļaujas dabas lieguma robežai.

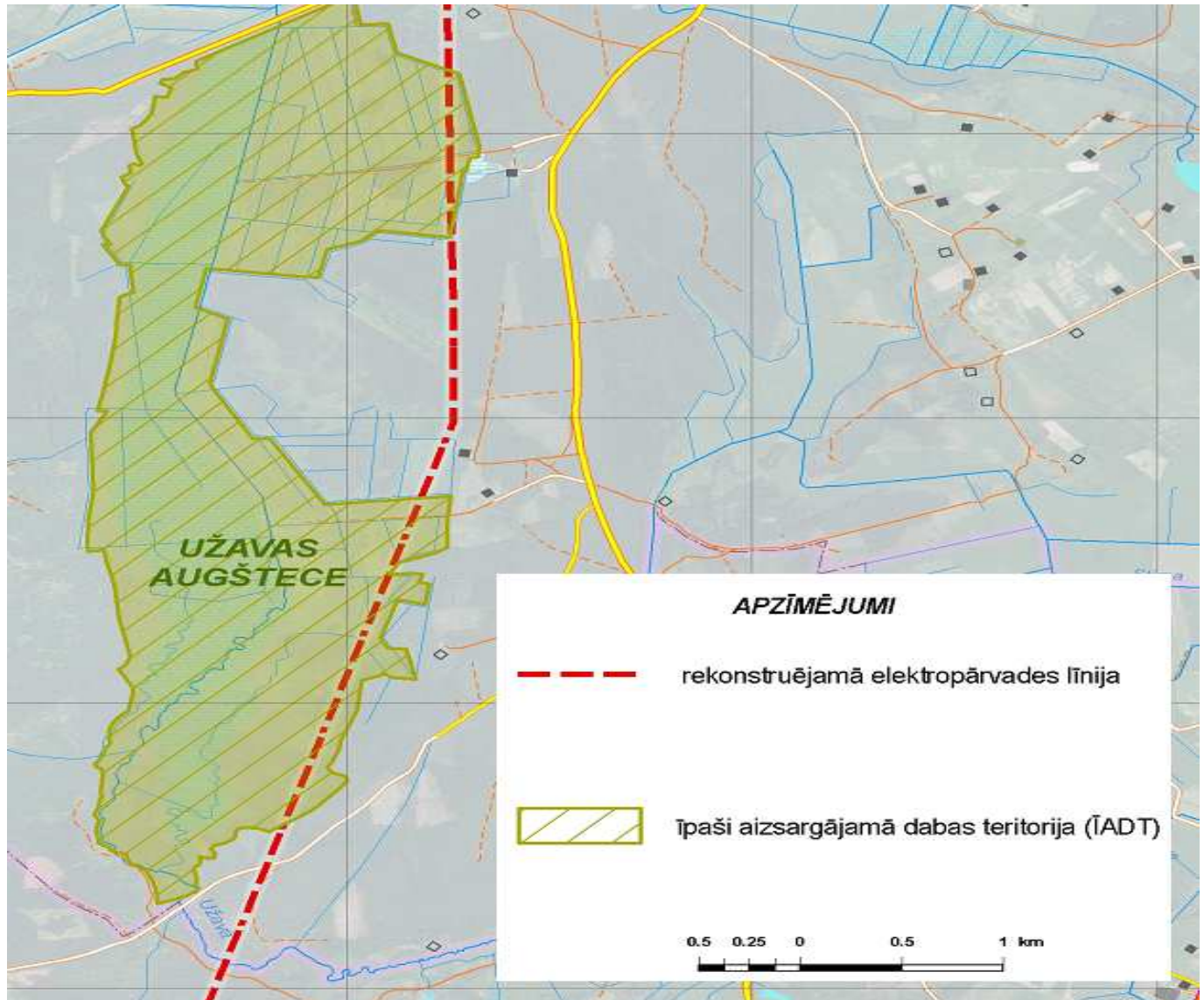
Būtiskākā ietekme un apdraudējums īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības mērķu īstenošanai un funkciju saglabāšanai no augu sugu un biotopu aizsardzības viedokļa ir paredzama dabas liegumos „Užavas augštece” un „Užavas lejtece”.

Dabas liegums „**Užavas augštece**” atrodas Alsungas pagastā, dibināts 2004. gadā, un tā platība ir 688 ha. Dabas liegumam izstrādāts Dabas aizsardzības plāns laika posmam

2005.-2016. g. Dabas vērtības saistītas ar mazāk pārveidotā Užavas palienes posma samērā dabisku applūstošo pļavu platībām, kas nozīmīgas ligzdojošajām griezēm, tāpēc dabas liegums iekļauts Eiropas aizsargājamo dabas teritoriju NATURA 2000 tīklā kā nozīmīga ligzdošanas vieta griezēm.

Dabas lieguma teritorijā konstatēti īpaši aizsargājamie biotopi: upju palieņu pļavas, zilganās seslērijas pļavas un sugām bagātas vilkakūlas pļavas smilšainās augsnēs.

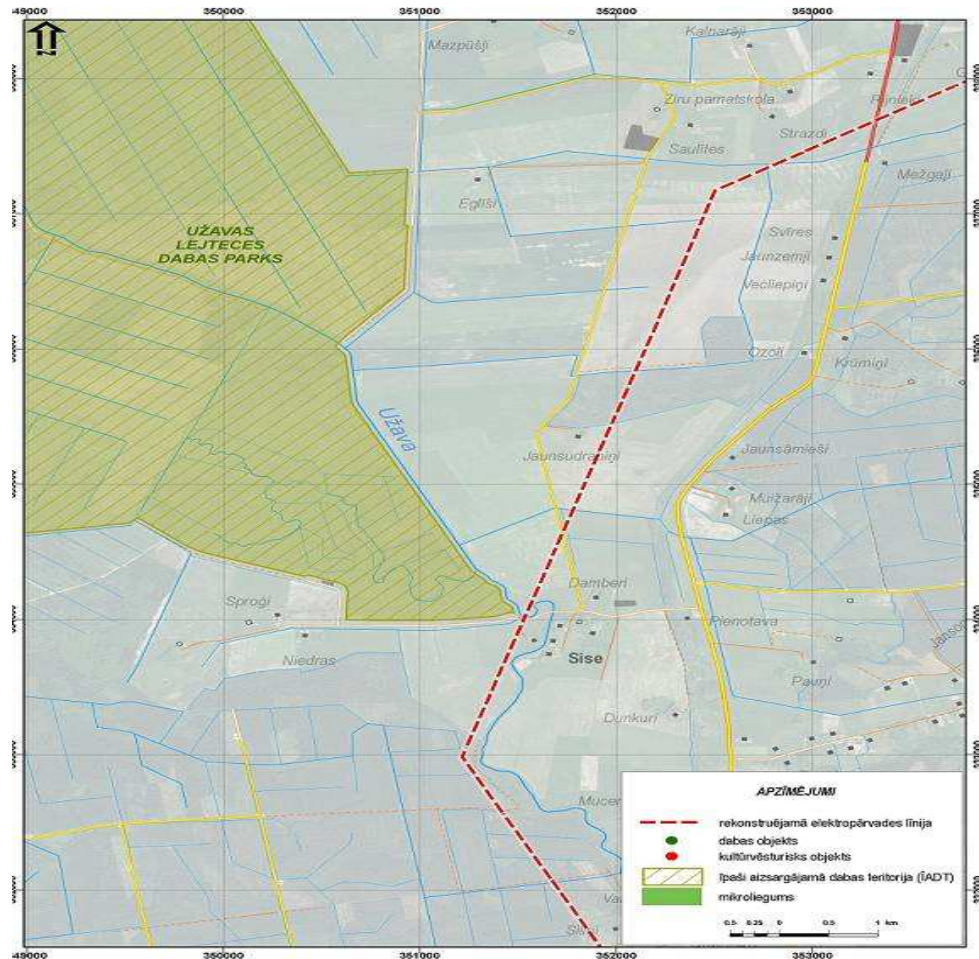
EPL šķērsojuma vieta DL „Užavas augštece”

Dabas parks „Užavas lejtece” atrodas Ventspils novada Užavas un Zirū pagastā, tā platība – 1434 ha, parks dibināts 2004. gadā. Dabas lieguma teritorijas lielāko daļu aizņem pļavas un tīrumi, un tikai nedaudz meža zemes. Tā ir putniem nozīmīgā vieta un svarīga ligzdošanas vieta griezēm. Migrācijas laikā, īpaši pavasaros, polderu laukos un

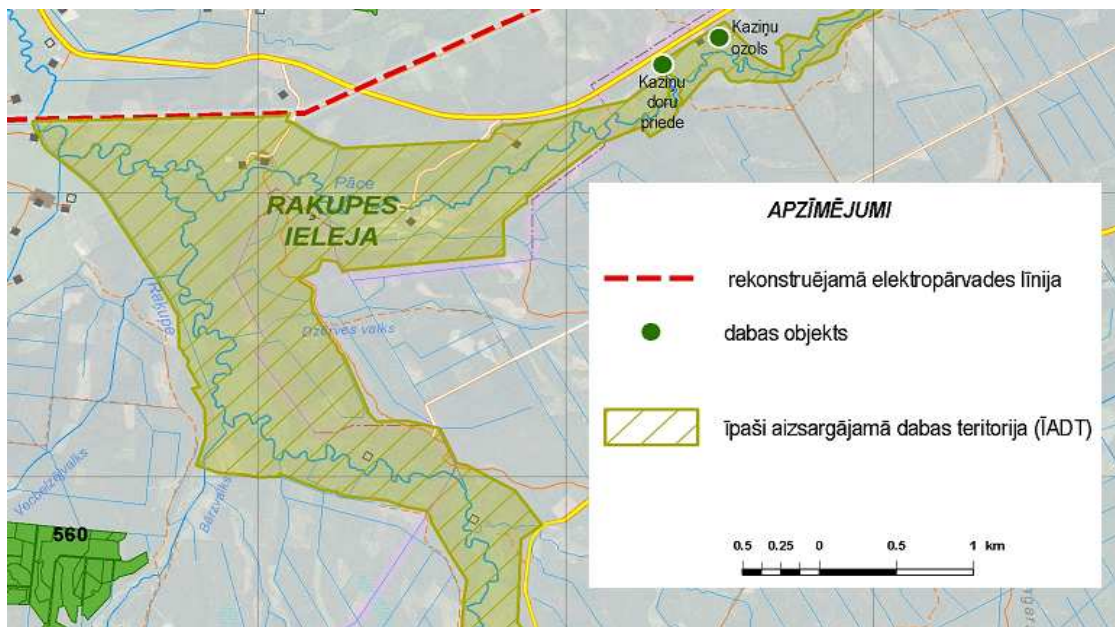
uzplūdomos lielā skaitā pulcējas caurceļojošie ūdensputni – zosis, ziemeļu un mazie gulbji, pīles un bridējputni, rudeņos dzērves un bridējputni. Teritorijā nav konstatēti īpaši aizsargājami biotopu veidi, bet konstatētas dažas Latvijas Sarkanajā grāmatā iekļautas augu sugas.

EPL piekļaušanās vieta DL „Užavas lejtece”

Dabas liegums „**Rakupes ieleja**” izveidots 1987. gadā, tā platība ir 2204 ha Dundagas novada Dundagas pagastā, Talsu novada Valdgales pagastā, Ventspils novada Ances un Puzes pagastā, lai aizsargātu boreālos mežus, avotu biotopus un daudzus aizsargājamo pļavu biotopus.

EPL trase gar DL „Raķupes ieleja” robežu

Ņemot vērā, ka „Platenes purvs”, „Pāce pļavas” un „Diļļu pļavas” atrodas tālāk par 200 – 300 m no trases, šāds attālums uzskatāms par pietiekamu, lai trase neapdraudētu šo īpaši aizsargājamo teritoriju dabas vērtības, turklāt trases izbūves laikā nav paredzēts izmainīt apkārtnes hidroloģisko režīmu.

Kopumā nav paredzams, ka elektropārvades līnijas izbūve apdraudēs augu valsts dabas vērtības tādā līmenī, lai tiktu ietekmēta kādas īpašas aizsargājamo augu sugas populācijas izdzīvošanas un saglabāšanās iespēja Latvijā.

Šī ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros tika veikts pētījums un sastādīts atzinums par projekta ietekmi uz savvaļas putnu populācijām, kā arī sniegtas rekomendācijas tā ietekmes samazināšanai. Ar pilnu ornitologu atzinuma tekstu var iepazīties projekta „Kurzemes loks” 1. posma IVN noslēguma ziņojuma pielikumā.

1 km platā joslā plānotajā elektropārvades līnijas trasē ir divi mikroliegumi – viens mazā ērgļa un otrs – medņa aizsardzībai. Aptuvenā mikroliegumu vieta ir 1.4 km uz ziemeļrietumiem no Apriķiem. Paredzams, ka plānotā elektropārvades līnija to neapdraudēs, jo šī suga ir aktīva diennakts gaišajā laikā..

Ārvalstīs ir veikti daudzi pētījumi par elektropārvades līniju negatīvo ietekmi uz putniem. Jāatzīst, ka lielākā daļa pētījumu attiecināmi uz vidējā sprieguma un zemsprieguma līnijām, kuru ietekme ir ievērojami lielāka. Tomēr ir arī neredzami pētījumi par augstsprieguma līniju ietekmi, īpaši putnu migrācijas laikā. Augstsprieguma līnijām nav raksturīga augsta putnu mirstība sadursmju rezultātā, tomēr tā pastāv un pieaug teritorijās ar lielu putnu koncentrāciju.

Kopumā ainava praktiski visā elektropārvades līnijas posmā raksturojama kā salīdzinoši līdzena, galvenokārt tiek šķērsoti sekojoši līdzenumi: Vārtajas viļņotais līdzenums, Apriķu līdzenums, Piemares līdzenums, Ventavas līdzenums, Rindas līdzenums un Ugāles līdzenums. Atrāšanās šajos līdzenumos, kas ietilpst Piejūras zemienē, Rietumkursas augstienes rietumu nogāzē, Kursas zemienē, kā arī Ventas līdzenumā, nosaka to, ka ainavas pamatni veido galvenokārt līdzens un salīdzinoši vāji saposmots reljefs.

Ainavu apgūšanas pakāpi parasti raksturo ar atklāto platību jeb lauksaimniecības zemju un mežu savstarpējām attiecībām. Vērojams, ka posmā Grobiņa – Ventspils – Dundaga, kur sastopamas auglīgākas meliorētās mālainās augsnes, ainavā izteikti dominē lauksaimniecības zemes – gan tūrumi, gan arī pļavas. Turpretim smilšainajos līdzenumos valda meži. Atšķirīgās pakāpēs apgūtās ainavas atšķiras arī ar savām vizuālajām īpatnībām, dabasskatu dažādību un bioloģisko daudzveidību.

Novērtējot paredzētās darbības vietas apkārtnes kultūrvēsturisko nozīmīgumu, apzināti tuvākie valsts aizsargājami kultūras pieminekļi, kā arī rekreācijas un tūrisma objekti.

Izmantojot Valsts un vietējas nozīmes aizsargājamo kultūrvēsturisko objektu un pieminekļu sarakstu un apzinot tos dabā, konstatēts, ka elektropārvades līnija nešķērso nevienu kultūrvēsturisko pieminekli. Tuvākie kultūrvēsturiskie pieminekļi ir Popes pilskalns, Popes luterāņu baznīca un Popes muižas apbūve. Visi pārējie objekti atrodas vairāk kā 500 m attālumā no elektropārvades līnijas trases.

4. Iespējamā ietekme uz vidi elektropārvades līnijas pārbūves un ekspluatācijas laikā

4.1. Nepieciešamo pagaidu būvju, tehnikas un montāžas laukumu un infrastruktūras objektu prognozētā ietekme un plānotie ietekmes samazināšanas pasākumi

Paredzētās darbības īstenošanai tiks veikti šādi darbi:

- Sagatavošanas darbi;
- Celtniecības montāžas darbi apakšstacijās „Grobiņa”, „Ventspils” un „Dundaga”;
- Montāžas darbi 330 kV un 110 kV elektropārvades līnijas posmā Grobiņa – Ventspils – Dundaga;
- Teritorijas sakārtošana;
- Objektu pārbaudes un nodošana ekspluatācijā.

Elektropārvades un apakšstaciju rekonstrukcijas darbu nodrošināšanai tiks izveidotas ražošanas bāzes, kuras tiks likvidētas pēc darbu pabeigšanas.

Ražošanas bāzes tiek veidotas:

- apakšstaciju paplašināšanas vajadzībām un celtniecības montāžas darbu nodrošināšanai apakšstacijās „Grobiņa” un „Ventspils” un „Dundaga”
- 330 kV un 110 kV elektropārvades līniju montāžas darbu nodrošināšanai.

Ražošanas bāze sastāv no noliktavām, būvmateriālu glabāšanas laukumiem, strādnieku sadzīves infrastruktūras, autotransporta un pārvietojamo celtniecības mehānismu stāvvietām. Piegādāto materiālu glabāšanai ražošanas bāzes teritorijā tiek būvētas pagaidu noliktavas un materiālu glabāšanas laukumi. Noliktavas un būvmateriālu glabāšanas laukumi ir norobežota, attiecīgi aprīkota un apzīmēta atsevišķa teritorijas daļa.

Nederīgu un bojātu materiālu novietošanai un pagaidu uzglabāšanai tiek ierādīta un nožogota atsevišķa teritorijas daļa. Attiecīgi tiek paredzēti arī laukumi transporta līdzekļu un celtniecības-montāžas transporta un tehnikas novietošanai.

Atsevišķā noliktavas telpā paredzēts uzglabāt degvielu un degošus šķidrumus. Telpa tiek aprīkota atbilstoši drošības, vides un ugunsdrošības prasībām šādu ķīmisko produktu uzglabāšanai.

Pagaidu būvju, tehnikas un montāžas laukumu un infrastruktūras objektu izveidošana un izmantošana galvenokārt ir saistīta ar šādu īslaicīgu, nebūtisku ietekmi uz vidi:

- teritorijas izmantošana;
- autotransporta radītās emisijas gaisā un trokšņu emisija;
- atkritumu rašanās un īslaicīga uzglabāšana līdz nodošanai tālākai apsaimniekošanai.

Lai samazinātu ietekmi uz vidi, piegādāto materiālu glabāšanai paredzētās ražošanas bāzes teritorijā, kur tiks būvētas pagaidu noliktavas un materiālu glabāšanas laukumi, noliktavas un būvmateriālu glabāšanas laukumi tiks norobežoti, atbilstoši aprīkoti un apzīmēti. Degviela un degoši šķidrumi tiks glabāti atsevišķā teritorijas norobežotā daļā, kas aprīkota ar ugunsdzēsības iekārtām.

4.2. Iespējamie ierobežojošie nosacījumi pārbūves veikšanai

Elektrolīniju izbūve un apakšstaciju paplašināšanas darbi notiek pēc iepriekš saskaņota grafika. Veicot elektrolīniju būvmontāžas darbus, to izpildi var ietekmēt meteoroloģiskie, organizatoriskie un finansiālie faktori, kā arī elektroiekārtu piegādes kavēšanās un sezonāli darbu ierobežojumi nozīmīgās putnu ligzdošanas vietās. Tāpat var būt ierobežots darbošanās laiks elektroapgādes drošības apsvērumu dēļ kādā no elektropārvades līnijas trases posmiem. Lai iespēju robežās samazinātu traucējumus elektroenerģijas patērētājiem, elektropārvades līnijas būvniecība tiks plānota ar iespējami minimālas esošās 110 kV elektropārvades līnijas atslēgšanas laiku. Jaunās elektropārvades līnijas ass tiks novirzīta no esošās līnijas ass, lai balstu pamatus varētu izbūvēt, neatslēdzot esošo elektropārvades līniju. Balstu un vadu montāžas laikā būs nepieciešams atslēgt esošo 110 kV elektropārvades līniju.

Paredzētās darbības vietas tuvumā atrodas vairākas zemju īpašniekiem piederošas būves. Šo būvju nojaukšana nav paredzēta. Izstrādājot tehnisko projektu, tiks ņemtas vērā normatīvo aktu prasības, kas attiecas uz paredzēto darbību. Tāpat tiks meklēts optimāls risinājums, kas pieņemams visām pusēm un iespējami mazāk pasliktinātu dzīves vides kvalitāti.

Elektrolīnijas trase šķērso daudzas inženierkomunikācijas. Līdz ar to, uzsākot tehniskā projekta izstrādi, jāsaņem tehniskie noteikumi no attiecīgā inženierkomunikācijas objekta pārvaldītāja, lai izstrādātu risinājumus šķērsojumam. Elektropārvades līnijas rekonstrukcija paredzēta veikt bez citu inženierkomunikāciju pārbūves.

4.3. Teritorijas sakopšanas pasākumi

Elektropārvades līnijas un apakšstaciju būvniecības posmu secība tiks noteikta tehniskajā projektā un darbu izpildes grafikā. Pēc kārtējā posma izbūves tiks veikti teritorijas sakopšanas darbi – būvniecības atkritumu aizvešana, teritorijas nolīdzināšana un seguma atjaunošana, izmantoto ceļu un pievadceļu sakārtošana. Atkritumu veidošanās iespējama galvenokārt būvdarbu veikšanas laikā. Elektropārvades līnijas rekonstrukcijas un ekspluatācijas laikā radušies atkritumi tiks apsaimniekoti atbilstoši Latvijas normatīvo dokumentu prasībām. Lielāko daļu atkritumu veido esošās 110 kV līnijas demontējamie materiāli – galvenokārt vecie balsti un vadi. Šie materiāli tiks šķīroti pa veidiem un izvesti no trases.

Ja darbi tiks veikti, skarot lauksaimniecībā izmantojamās zemes, tad šīs teritorijas tiks atjaunotas atbilstoši zemes īpašnieka prasībām, kas tiks saskaņotas pirms darbu uzsākšanas attiecīgajā posmā.

Meliorēto zemju apgabalos melioratīvo sistēmu bojājumu gadījumos tās tiks sakārtotas/atjaunotas.

Ražošanas bāzē pēc darbu pabeigšanas – elektropārvades līnijas izbūves un nodošanas ekspluatācijā – tiks demontētas noliktavas, žogi, norobežojumi, aizvesti būvniecības atkritumi, aizvestas pārvietojamās konstrukcijas, nojauktas pagaidu būves, sakārtota teritorija.

4.4. Trokšņa līmeņa izmaiņas būvniecības un ekspluatācijas laikā

Elektropārvades līnijas un apakšstaciju būvniecības darbus paredzēts uzsākt 2011. gada trešajā ceturksnī un pabeigt līdz 2013. gada oktobrim.

Elektropārvades līnijas un apakšstaciju būvniecības darbus, kad sagaidāma trokšņu emisija, plānots veikt pa posmiem, nevis vienlaicīgi visā trases garumā. Plānots, ka būvniecības darbi tiks veikti tikai darba dienās laika posmā no 7.00 līdz 19.00.

Būvniecības laikā tiks izmantotas iekārtas, kas atbilst Ministru kabineta noteikumu Nr. 163 „*Noteikumi par trokšņa emisiju no iekārtām, kuras izmanto ārpus telpām*” (23.04.2002.) prasībām..

Trokšņa robežlielumus nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr. 597 „*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” (13.07.2004

Ņemot vērā veicamo darbu veidu un organizācijas kārtību, sagaidāms, ka tehnikas radītās trokšņu emisijas katrā konkrētā trases vietā būs īslaicīgas un paredzamā ietekme uz trokšņa robežlieluma L_{diena} izmaiņām nebūtiska. Arī ekspluatācijas laikā nav sagaidāmas trokšņu līmeņa izmaiņas, jo elektropārvades līnijas uzturēšanas darbi un ar tiem saistītās trokšņu emisijas būs īslaicīgas. Normālas ekspluatācijas apstākļos elektropārvades līnijas un apakšstaciju radītā trokšņa emisija nepārsniedz Ministru kabineta noteikumos Nr. 597 noteiktos robežlielumus.

Veiktie mērījumi pie apakšstacijām parāda, ka normālas ekspluatācijas apstākļos tiek nodrošināta trokšņa robežlielumu ievērošana.

4.5. Elektromagnētiskā lauka līmeņa izmaiņas būvniecības un ekspluatācijas laikā

Ikdienā uz mums iedarbojas dažādi elektromagnētiskie lauki – gaisma, ultravioletais un infrasarkanais starojums, zemes pastāvīgie un mainīgie magnētiskie lauki, dažādi kosmiskas izcelsmes lauki un virkne citu parādību. Papildus dabiskas izcelsmes elektromagnētiskajiem laukiem, kuru iedarbībai cilvēce ir bijusi pakļauta vienmēr, līdz ar elektroenerģijas plašu izmantošanu arvien vairāk parādās tehnoloģiskas izcelsmes lauki.

Elektroenerģijas plašā pielietošana rūpniecībā, transportā un sadzīvē un ar šo pielietošanu saistītā elektroenerģijas pārvade, kā arī dažādie bezvadu sakaru, radio, TV un radiolokācijas pielietojumi, kā arī medicīniskā diagnostika un terapija, kas izmanto dažāda veida elektriskos, magnētiskos un elektromagnētiskos laukus, ir nākusi klāt papildus vienmēr vidē ap mums esošajiem magnētiskajiem, elektriskajiem un elektromagnētiskajiem laukiem.

Šobrīd Latvijā nav noteikti elektromagnētiskā lauka normatīvi vai robežlielumi. Gan Eiropas Savienība, gan Starptautiskā komisija aizsardzībai pret nejonizēto starojumu (ICNIRP) ir izstrādājušas vadlīnijas – ES Padomes 1999. gada 12. jūlija rekomendācijas 1999/519/EK par elektromagnētisko lauku (0 Hz līdz 300 Hz) iedarbības ierobežošanu un ICNIRP Vadlīnijas laikā mainīga elektriskā, magnētiskā un elektromagnētiskā lauka (līdz 300 GHz) ietekmes ierobežošanai.

Augstsprieguma gaisvadu elektropārvades līniju elektriskā lauka lielumu nosaka līnijas spriegums un attālums līdz tai. Analogi magnētiskā lauka plūsmas blīvumu nosaka

strāva un attālums līdz līnijai. Taču ir daudz citu faktoru, kas arī tieši vai netieši ietekmē vienu vai otru, vai arī abus laukus.

Parasti māju elektroinstalācijā fāzes vads – strāvas pievads un neitrāles vads – strāvas aizvadīšanai atrodas blakus viens otram, līdz ar to elektriskie un magnētiskie lauki daļēji kompensējas. Nozīmīgākie lauki rodas, izmantojot ierīces ar elektromotoriem un transformatoriem, jo to darbības pamatā ir magnētiskais lauks. Objektīvai elektromagnētisko lauku līmeņu un to raksturu novērtēšanai tika veikti elektriskā un magnētiskā lauka mērījumi.

Informācija par dažādu sadzīvē izmantojamu ierīču magnētiskā lauka plūsmas blīvumu, mērījumu rezultāti un ES rekomendējošie lielumi detalizētāk ir pieejami projekta „Kurzemes loks” 1. posma Ietekmes uz vidi noslēguma ziņojumā AS „Latvenergo mājas lapā.

Salīdzinot elektromagnētiskā lauka intensitātes lielumus zem elektropārvades līnijām un dzīvojamās un biroju telpās ir redzams, ka katru dienu cilvēki pakļauj sevi daudz lielākam riskam, izmantojot sadzīves tehniku, mobilos telefonus, datorus un citas sadzīves iekārtas, nekā dzīvojot elektropārvades līniju tuvumā.

Avots	Magnētiskā lauka indukcija, μT	EK rekomendācijas(1999/519/EC), μT
Matu žāvējamais	6 – 2000	100
Bārdas skuveklis	15 – 1500	100
Mikroviļņu krāsns	73 – 200	100
Radio	16 – 56	100
TV	2.5 – 50	100
Gludeklis	8 – 30	100
Ledusskapis	0.5 – 2	100
Elektriskā plīts	1 – 50	100
Kafijas automāts	1 – 10	100
Putekļu sūcējs	200 – 800	100
Nepārtraukta ietekme dzīvojamās un biroja telpās pie <u>izslēgtām</u> iekārtām	3 – 4	100
Zem 330 kV līnijas, pie visszemākā vadu attāluma no zemes, 5 – 10 m attālumā no malējā vada	1 – 3	100
Zem 110 kV līnijas, pie visszemākā vadu attāluma no zemes, 5 – 10 m attālumā no malējā vada	0.6 – 0.8	100

Veicot aprēķinus paredzētajai 330/110 kV elektropārvades līnijai (pie maksimālās strāvas fāzē 665 A), iegūts, ka uz aizsargjoslas ārējās malas pie minimālā noteiktā attāluma magnētiskās plūsmas blīvums nepārsniegs 6 μT (pieļaujamais lielums 100 μT). Maksimālais magnētiskais lauks tieši zem trases ārpus apdzīvotām vietām pie zemākā vada augstuma 9 m, būs 15,4 μT .

Gan ICNIRP, gan ES par references līmeni iedzīvotājiem, kas paredz 24 stundu ilgu pakļaušanu šādam laukam, ir noteikuši 100 μT . Līdz ar to var secināt, ka ievērojot *Aizsargjoslu likumā* noteiktos aprobežojumus, iedzīvotāji var būt pakļauti vairāk kā 10 reizes zemākai magnētiskā lauka iedarbībai kā noteiktais references līmenis. Turklāt jāņem vērā, ka aprēķini, tika veikti pie uzdotās maksimālās projektētās strāvas.

Normālos ekspluatācijas apstākļos elektropārvades līnijas noslodze un līdz ar to arī magnētiskās plūsmas blīvums lielākoties būs zemāks.

Veicot mērījumus ap apakšstacijas žogu, no kuras iziet divas 330 kV elektropārvades līnijas 1,8 m augstumā, tika iegūti šādi rezultāti: magnētiskā lauka plūsmas blīvuma mazākā, maksimālā un vidējā vērtība attiecīgi bija 0,01, 8,51 un 1,45 μT , kas ir daudzkārt zemāka par ES Padomes rekomendācijā 1999/519/EK un ICNIRP ieteikto lielumu 100 μT .

Līdzīgi veicot elektriskā lauka mērījumus Tārgales pagastā zem esošās 110 kV elektropārvades līnijas ar strāvu 32 A, tika iegūti šādi rezultāti: mazākā, maksimālā un vidējā vērtība attiecīgi bija 0,00, 3,99 un 0,77 kV/m (ICNIRP vadlīnija 5 kV/m). Šie mērījumi tika veikti nosacīti nelabvēlīgā vietā, kur elektropārvades līnija iet pāri lauku mājas pagalma stūrim, aptuveni 10 m attālumā no dzīvojamās mājas.

Kā parāda mērījumu rezultāti, tad magnētiskā lauka plūsmas blīvums pat zem 110 kV līnijas vadiem nesasniedz 0,4 μT , bet apmēram 5 m attālumā tas jau ir nokritis gandrīz 2 reizes un ir apmēram 0,2 μT . Savukārt elektriskā lauka maksimālā vērtība ir apmēram 300 V/m, bet 5 m attālumā tā jau ir nokritusies līdz 50 V/m.

Veiktie aprēķini un veikto mērījumu rezultāti parāda, ka elektriskā un magnētiskā lauka vērtības ārpus aizsargjoslām nepārsniegs Eiropas Padomes un ICNIRP vadlīnijās ieteiktos references līmeņus. Nav sagaidāms pārsniegums arī zem elektropārvades līnijas.

4.6. Ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām.

Ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, elektropārvades līnija var ietekmēt arī citus aizsargājamus biotopus. Trases apsekojuma laikā – 2010. gada aprīlī, tomēr netika konstatēta neviena augu suga, kas iekļauta MK noteikumos Nr. 396 – „*Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo aizsargājamo sugu sarakstu*”.

Lielāka ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību ir sagaidāma elektropārvades līnijas būvniecības laikā. Ekspluatācijas laikā tā ir ievērojami mazāka.. Lokāls apdraudējums rodas tiešas mehāniskas iedarbības rezultātā, izbūvējot balstu vietas un uzstādot balstus, velkot vadus un veicot citus darbus, kur izmanto tehniku. Plašāku teritoriju var ietekmēt, ja tiek izmantīts hidroloģiskais režīms – izbūvēti grāvji, ceļa uzbērumi u.tml., kas šīs paredzētās darbības ietvaros netiek plānots.

Īpaši aizsargājami biotopi ir nelieli un lielākoties atrodas nevis zem trases, bet blakus tai. Ietekme samazināma, kur iespējams, neparedzot jaunus balstus īpaši aizsargājamo biotopu atradnēs un to tiešā tuvumā, kā arī neierīkojot būvmateriālu un tehnikas pagaidu novietnes īpaši aizsargājamo biotopu atradnēs un to tiešā tuvumā. Vēlams izmantot tikai esošus ceļus un ceļu vietas, pēc iespējas neiebraucot jaunus piebraucamos ceļus.

Mežu teritorijas kopumā ir intensīvi apsaimniekotas un līdz ar to elektrolīnijas trases paplašināšana lielākajā daļā mežaudžu neatstās negatīvu ietekmi uz bioloģiskajām vērtībām. Atsevišķās nelielās teritorijās iespējama negatīva ietekme uz nelieliem ES nozīmes aizsargājamiem biotopiem vai aizsargājamām sugām. Tomēr jāņem vērā, ka šajos gadījumos biotopi atrodas saimnieciskiem mērķiem izmantojama meža teritorijās un to aizsardzībai nav noteikti mikroliegumi. Teritorijas ir nelielas, pēc apsekošanas mikroliegumu izveidošana netiek rekomendēta un to nozīmīgums biotopu aizsardzības nodrošināšanai Latvijas mērogā nav vērtējams kā augsts. Jāatzīst, ka izplautas un atkrūmotas elektropārvades līnijas trases ir un var kļūt par piemērotām dzīvotnēm noteiktām retām un aizsargājamām sugām un biotopiem. Adevkāta trašu uzturēšana ir uzskatāma kā kompensējošs faktors.

Iespējamās nelabvēlīgās ietekmes mazināšanai putnu migrācijas koridoros ieteicama elektropārvades līnijas marķēšana noteiktos, ar ornitologiem saskaņotos, posmos.

Realizējot paredzēto darbību, nav sagaidāma nelabvēlīga ietekme uz īpaši aizsargājamām sugu un biotopu atradnēm un populācijām. Elektropārvades līnijas rekonstrukcija tiks veikta saskaņā ar „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plāniem” un atbilstoši to „Individuālajiem apsaimniekošanas noteikumiem”. Paredzētā darbība nav pretrunā ar šķērsojamo aizsargājamo teritoriju izveidošanas mērķiem un šajās teritorijās konstatēto sugu un biotopu aizsardzības prasībām un teritoriju aizsardzības plāniem.

Kompensējošie pasākumi saistāmi ar regulāru trase kopšanu – zāles izplaušanu un krūmāju izciršanu trases zonā, kas vienlaikus atbilst trases uzturēšanas noteikumiem .

4.7. Iespējamā ietekme uz ainavu un kultūrvēsturisko vidi

Elektropārvades līnija esošajā ainavā ir izvietota jau vairāk kā 30 gadus, līdz ar to tās trase iekļāvusies ainavas struktūrā gan vizuāli, gan ekoloģiski un iedzīvotāji pie tās ir pieraduši. Tā šķērso plašas atklātas ainavzemes, kur skatam paveras ļoti plaša teritorija. Jau 110 kV esošās līnijas trase ir ienesusi izmaiņas ainavā un izveidojusi lauku ainavu ar industriālas ainavas elementiem. Izbūvējot jauno līniju, kuras balsti ir ievērojami augstāki, ainavā tiks ieviestas jaunas izmaiņas – tās veidos daudz lielāku akcentu gan skatu līnijās uz mežu fona, gan mežos, gan lauksaimniecības zemēs. Perspektīvā elektrolīnijas trase kļūs par nozīmīgu ainavas struktūras elementu ne tikai lokālā, bet arī reģionālā mērogā.

Ar elektropārvades līnijas rekonstrukciju saistītās izmaiņas ainavā neskars nevienu kultūrvēsturisku objektu, tomēr jāatzīst, ka vairākās vietās, kur šobrīd ir tradicionāla lauku viensētu ainava, to fonā parādīsies lielāki industriāli elementi par esošajiem. Jaunās līnijas balsti būs augstāki, bet izvietoti lielākos attālumos kā esošie.

Optimālākais risinājums arī no ainaviskā aspekta būtu paredzētās darbības 1. alternatīvas īstenošana, jo, tā kā līnija ies pa esošo trasi, nebūs jāizmanto jaunas platības un papildus jāizcērt jauni meži, un tas ienesīs mazākas izmaiņas teritorijas ainaviskajā veidolā.

4.8. Citas iespējamās ietekmes

Elektropārvades līnijas rekonstrukcijas gaitā, veicot darbus lauksaimniecībā izmantojamās zemēs, vietām ir iespējama neliela lauksaimniecības kultūru iznīcināšana, tāpēc plānotie rekonstrukcijas darbi veicami laikā, kad šīs platības neaizņem lauksaimniecības kultūras vai kad ir iespējams šīs kultūras saglabāt.

Elektropārvades līnijas un apakšstaciju rekonstrukcijai paredzēts izmantot autoceļus, kas šķērso vai atrodas objekta tiešā tuvumā – A9, A10, P119, P108, kā arī esošos lauku un mežu ceļus, tos, pēc nepieciešamības, stiprinot. Pēc rekonstrukcijas darbu pabeigšanas attiecīgajā līnijas posmā tiks veikti teritorijas sakārtošanas darbi – nepieciešamā zemes virskārtas izlīdzināšana, ja nepieciešams, auglīgā slāņa atjaunošana, melioratīvo sistēmu sakārtošana, ja tās tikušas bojātas.

4.9. Paredzētās darbības iespējamie limitējošie faktori

Novērtējot paredzētās darbības ietekmi uz vidi, netika atklāti būtiski faktori, kuru ietekmē paredzētās darbības īstenošana nebūtu iespējama. Būtiskākie ierobežojumi saistīti ar:

- NATURA 2000 teritoriju un putniem nozīmīgu vietu šķērsošanu,
- Privātīpašumā esošo zemes platību šķērsošanu,
- Aizsargjoslu paplašināšanu.

4.10. Ietekmes uz vidi būtiskuma izvērtējums, iespējamie vides riski, ietekmi samazinošie un kompensējošie pasākumi

Plānotās elektropārvades līnijas un apakšstaciju rekonstrukcijas rezultātā gaidāma gan tieša, gan netieša ietekme uz vidi un uz apkārtējiem iedzīvotājiem, kā arī atsevišķu ietekmju mijiedarbība. Ar elektropārvades līnijas un apakšstaciju rekonstrukciju saistītie būvdarbi, kas pieskaitāmi pie tiešajām ietekmēm, radīs tādas netiešas ietekmes kā augsnes un grunts struktūras, veģetācijas, ainavas izmaiņas un migrējošiem putniem radīto draudu palielināšanos, kas radīsies elektropārvades līnijas un apakšstaciju ekspluatācijas procesā.

Elektropārvades rekonstrukcijas rezultātā radīsies gan ilglaicīgas ietekmes (augu dzīvotņu un biotopu iznīcināšana būvniecības procesā, mežu izciršana, ietekme uz putnu populācijām), gan īslaicīgas (troksnis, piesārņojums un augsnes virskārtas degradācija elektropārvades līnijas būvniecības procesā), gan paliekošas ietekmes (elektromagnētiskā lauka ietekme, ietekme uz ainavu), kā arī citas būtiskas un nebūtiskas ietekmes.

Būtiskākās negatīvās ietekmes ir:

- Ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību īpaši aizsargājamās dabas teritorijās trases būvniecības laikā
- Ietekme uz ainavu
- Ietekme uz putniem nozīmīgām vietām un Natura 2000 teritorijām trases būvniecības laikā, iespējamie traucējumi to ligzdošanas periodā
- Elektromagnētiskais starojums

Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību nelabvēlīgāk izpaudīsies trase būvniecības laikā, tomēr šī ietekme ir lokāla un skar tikai konkrētas traucējuma vietas, galvenokārt uzstādot balstus. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, nepieciešamības gadījumos, tiks nodrošināta papildus apsekošana īpaši aizsargājamo sugu stāvokļa novērtējumam un pļavu monitoringam, saskaņojot šīs darbības ar Dabas aizsardzības pārvaldi.

Ainavu paredzētā darbība ietekmēs visā tās posmā un ienesīs izmaiņas gan atklātajās lauku ainavās, gan arī mežu ainavās, it īpaši purvainajās teritorijās, kur koki ir jaunāki un salīdzinoši zemāki. Elektromagnētiskais starojums nepārsniegs Eiropas Savienības rekomendētos robežlielumus, iespējams, ka pēc rekonstrukcijas tas būs pat mazāks kā līdz šim, jo līnijas vadi tiks izvietoti tālāk no zemes.

Teritorijās, kas nozīmīgas migrējošo un ligzdojošo putnu sugām, ievērojot samērīguma principu un saskaņojot ar attiecīgo sugu ekspertu, tiks ierobežota būvniecības darbība atsevišķos elektropārvades līnijas posmos putnu visaktīvākajā ligzdošanas periodā.

Kompensējošie pasākumi saistāmi ar regulāru trašu kopšanu – zālāju izpļaušanu un krūmu izciršanu.

4.11. Paredzētās darbības īstenošanas sociāli – ekonomiskais novērtējums

Elektropārvades tīklu savienojuma „Kurzemes loks” 1. posma Grobiņas apakšstacija – Ventspils – Dundaga esošās 110 kV elektropārvades līnijas rekonstrukcijas projekta posma garums ir 167 km. Plānots, ka minētā posma realizācija tiks veikta līdz 2013.gada oktobrim, savukārt kopējais projekts noslēgsies 2018. gadā.

„Kurzemes loka” projekts ir daļa no *Baltic Ring* projekta, tādējādi tam ir nozīme vienota Baltijas elektroenerģijas tirgus izveides procesā. Modernizējot „Kurzemes loku”, tiks ne vien paaugstināts elektroapgādes drošums un stabilitāte, bet arī radīti pamati vēja parku iespējamajai izbūvei Kurzemes jūrmalā. Vēja elektroenerģijas izmantošana veicinās atjaunojamo energoresursu īpatsvara palielināšanos kopējā Latvijā izmantoto energoresursu bilancē. Šādi mērķi ietverti gan *Enerģētikas attīstības pamatnostādņēs 2007.-2016. gadam*, gan *Atjaunojamo energoresursu izmantošanas pamatnostādņēs 2006.-2013. gadam*, gan arī virknē citu dokumentu.

„Kurzemes loka” projekta realizāciju paredz arī AS „Latvenergo” izstrādātie un apstiprinātie dokumenti *„Latvijas energosistēmas attīstības prognozes līdz 2025. gadam” un „Latvenergo pamatbiznesa attīstība līdz 2016. gadam*.

Esošais 110 kV elektriskais pārvades tīkls ir pārslogots un nenodrošina pietiekamu Kurzemes reģiona un pilsētu patērētāju elektroapgādes drošumu. Bez tam 330 kV pārvades tīkls nepieciešams, lai nodrošinātu esošo jaudas pieprasījumu atsevišķos energosistēmas remontu režīmos bez speciāliem ierobežojumiem.

Latvija šī projekta īstenošanai izmantos finansiālā atbalsta līdzekļus no ES kopējās ekonomikas atjaunošanas programmas enerģētikā, kurā iekļauts arī Baltijas – Zviedrijas starpsavienojuma un Baltijas pārvades elektrotīklu stiprināšanas kopējais projekts. Būtiski, ka šī projekta īstenošanai ES piešķir arī avansa maksājumu, līdz ar to šis finansējums jau tagad sāk „sildīt” Latvijas ekonomiku.

Jāatzīmē arī „Kurzemes loka” projekta nozīme elektroapgādes drošuma palielināšanā. Šeit kā spilgts piemērs jāatzīmē 2005.gada janvāra vētra, kas izraisīja ilgstošus elektroenerģijas padeves pārtraukumus un burtiski paralizēja daudzu Kurzemes (it īpaši Ventspils) uzņēmumu darbu, radīja milzīgus zaudējumus un reālus draudus iedzīvotājiem un apkārtējai videi. Elektroapgādes drošuma palielināšana sevišķi nozīmīga ir visiem paaugstināta riska objektiem, kas atrodas Ventspilī. Elektroapgādes pārtraukums tādos uzņēmumos kā “Ventspils nafta”, “Ventamonjaks”, “Vars”, “Ventall termināls” var izraisīt iespējamus nevēlamus notikumus ar lieliem zaudējumiem gan īpašumam, gan videi, gan cilvēkiem. Īpaši izceļama ir AS “Ventamonjaks”, kur amonjaka rezervuāra sabrukuma gadījumā, izpildoties nelabvēlīgajiem meteoroloģiskajiem apstākļiem tiktu apdraudēta vairāku tūkstošu Ventspils iedzīvotāju veselība un dzīvība.

4.12. Nepieciešamības izmainīt teritoriālos plānojumus

Atbilstoši *Aizsargjoslu likumam*, aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem ar nominālo spriegumu 330 kV apdzīvotās vietās ir 12 m no malējiem vadiem, ārpus apdzīvotām vietām – 30 m no malējiem vadiem. Kopš 2009.gada 1.jūlijā stājas spēkā grozījumi *Aizsargjoslu likumā*, kas paredz aizsargjoslu paplašināšanu arī 110 kV elektropārvades līnijām līdz 30 m ārpus apdzīvotām vietām.

Esošajai 110 kV elektropārvades līnijai kopējais trases un aizsargjoslas platums ir 67 m. Pēc rekonstrukcijas trase būs jāpaplašina par 28 m, aizsargjosla būs 30 m no malējiem vadiem katrā pusē, kā rezultātā kopējais aizsargjoslas platums būs 78 m ar tajā ietverošo trases platumu 54 m. Atbilstoši 20.10.1998. MK noteikumiem Nr.415 „*Ekspluatācijas aizsargjoslu gar elektriskajiem tīkliem noteikšanas metodika*” un 05.12.2006. MK noteikumiem Nr. 982 „*Enerģētikas infrastruktūras objektu aizsargjoslu noteikšanas metodika*” elektropārvades līniju trases mežos jāattīra no krūmiem un kokiem. Pēc elektropārvades līnijas rekonstrukcijas mežu teritorijās stigas platums palielināsies no 26 līdz 54 m.

Ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādes brīdī visās pašvaldībās ir spēkā esoši teritorijas plānojumi, kuros ir iezīmēta esošā 110 kV elektropārvades līnija ar tai piekrišo aizsargjoslu. Tikai viena no pašvaldībām (Grobiņas novada pašvaldība) šobrīd izstrādā grozījumus teritorijas plānā, saskaņā ar kuriem tiks izmainīts arī esošās 110 kV līnijas aizsargjoslas platums atbilstoši Aizsargjoslu likuma grozījumiem, kas stājušies spēkā 2009.gada 1.jūlijā.

Visās pašvaldībās, kas atrodas paredzētās darbības ietekmes zonā, ir nepieciešams veikt izmaiņas teritoriālajos plānojumos.

4.13. Sabiedrības attieksme un iedzīvotāju aptauju rezultāti

Projekta uzsākšanas posmā AS Latvenergo informēja pašvaldības, kuru teritorijas tiek skartas projekta realizācijas rezultātā, par projekta uzsākšanu un noskaidroja šo pašvaldību viedokli par realizējamo projektu.

Sarakste ar pašvaldībām apstiprināja, ka vairums pašvaldību neiebilst pret projekta realizāciju. Vislielākos iebildumus pauž Durbes novada dome un Tārgales pagasta valde. Vairākas pašvaldības izsaka priekšlikumus, kas būtu ņemami vērā projekta realizācijas laikā.

Kopumā var izdalīt vairākus galvenos aspektus, kuri akcentē pašvaldību attieksmi pret projekta realizāciju:

- 1) Jāpanāk vienošanās ar zemju īpašniekiem;
- 2) Aizsargjoslas paplašināšana un nepieciešamība pēc meža zemju transformācijas;
- 3) Iespējamā ietekme uz kultūrvēsturiskajiem objektiem;
- 4) Elektromagnētiskā lauka ietekme uz iedzīvotāju veselību

Jāatzīmē, ka pašvaldības pozitīvi vērtē elektropārvades jaudas palielināšanu, jo tas veicinās jaunu ražojošu uzņēmumu izveidi un esošo uzņēmumu attīstību reģionā.

Projekta ietvaros tika veikta arī iedzīvotāju aptauja. Aptaujas respondenti bija cilvēki, kas dzīvo elektropārvades tīklu savienojuma „Kurzemes loks” 1. posma tiešā tuvumā. Iedzīvotāju aptauja tika veikta 2010. gada maijā, un tika aptaujāti 204 cilvēki.

Kopumā jāatzīmē, ka ietekme no esošās 110 kV līnijas visvairāk satrauc iedzīvotājus, kuri dzīvo tuvāk par 100 m no elektrolīnijas trases. Lielākais vairums iedzīvotāju uzskata, ka ir nepieciešams rekonstruēt esošo elektropārvades līniju un atbalsta projektu. Tikai neliela iedzīvotāju daļa projektu neatbalsta (9% aptaujāto). Kā galvenie ieguvumi no iedzīvotāju skatpunkta tiek minēta elektroapgādes drošuma paaugstināšana, kā arī reģiona attīstības iespējās un investīciju piesaiste.

Būtiskākās problēmas, kas satrauc iedzīvotājus ir iespējamās neērtības būvniecības laikā, ietekme uz ainavu, kā arī elektromagnētiskā lauka starojuma ietekmes palielināšanās.

5. Inženiertehniskie un organizatoriskie pasākumi ietekmes uz vidi novēršanai vai samazināšanai

Lai samazinātu vai novērstu, kur tas iespējams, plānotās darbības ietekmi uz vidi, ir plānoti gan inženiertehniskie, gan organizatoriskie pasākumi.

Nozīmīgākās paliekošās ietekmes, kuras rodas projekta realizācijas rezultātā ir sekojošas:

1. Jaunu un masīvāku industriālo elementu iekļaušana ainavā
2. Atsevišķu aizsargājamo un reto augu sugu atradņu vai biotopu bojāšana vai iznīcināšana trases vai pievadceļu teritorijā
3. Paliekoša elektromagnētiskā lauka ietekme elektropārvades līnijas tiešā tuvumā.

Lai samazinātu jaunās elektropārvades līnijas izbūves iespējamo ietekmi uz vidi, esošās elektropārvades līnijas rekonstrukcija tiks veikta, uz viena elektropārvades līniju balsta izvietojot dažāda sprieguma vadus. Šāds risinājums ļaus ievērojami samazināt trases platumu un transformējamās zemes un mežu platības, salīdzinot ar gadījumu, ja tiktu būvēta jauna 330 kV elektropārvades līnija pa jaunu trasi.

Lauksaimniecības zemēs plānotie darbi veicami laika posmā, kas šīs platības neaizņem lauksaimniecības kultūras, vai kad iespējama to saglabāšana. Pēc darbu pabeigšanas tiks sakārtotas skartās zemes platības, lai tās būtu derīgas izmantošanai paredzētajam mērķim.

Līniju un apakšstaciju rekonstrukcijai tiks izmantoti autoceļi, kas šķērso vai atrodas objektu tuvumā. Tikai vietās, kur nav ierīkoti ceļi, pieļaujams pārvietoties pa elektropārvades līnijas trasi. Teritorijas, kuras rekonstrukcijas darbu veikšanas rezultātā tiks bojātas, paredzēts rekultivēt.

Rekonstrējot Dundagas un Ventspils apakšstacijas, to transformatori tiks aprīkoti ar eļļas uztveršanas bedrēm, lai novērstu eļļas nokļūšanu vidē tehnoloģisku traucējumu gadījumā. Lai novērstu grunts un gruntsūdeņu piesārņojuma risku ar naftas produktiem, eļļas slēdžu vietā tiks izmantoti sēra heksafluorīdu saturoši jaudas slēdži, kas ir videi daudz draudzīgāks risinājums.

Lai arī ietekme uz ainavu vērtējama kā nenozīmīga, tomēr tai būs lokāla ietekme un skars tos iedzīvotājus, kas dzīvo vai uzturas saredzamā attālumā. Ņemot vērā, ka šo teritoriju jau šķērso elektropārvades līnija, kā arī to, ka šajā teritorijā ir jau izvietoti objekti (telekomunikāciju pārraides masti, vēja ģeneratori u.c.), kuru augstums ir samērojams vai pat pārsniedz plānotās elektropārvades līniju balstu augstumu, šī ietekme nav uzskatāma par kritisku.

Ja paredzētā darbība skars aizsargājamo un reto augu sugu atradnes vai biotopus, iespējama to iznīcināšana vai bojāšana trases būvniecības teritorijā, tomēr trases apsekošanas gaitā netika atrasti īpaši aizsargājami augi un biotopi, kuru iznīcināšana būtu būtiska Latvijas mērogā.

Kopumā elektropārvades līnijas izbūve neapdraud dabas vērtības tādā līmenī, lai tiktu negatīvi ietekmētas kādas īpaši aizsargājamas sugas populācijas izdzīvošanas un saglabāšanās iespējas Latvijas mērogā.

6. Paredzētās darbības alternatīvu izvērtējums un izvēlētā varianta pamatojums

6.1. Kritēriji alternatīvu salīdzināšanai

Ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā tika izvērtēti sekojoši iespējami alternatīvie „Kurzemes loka” 1.posma rekonstrukcijas varianti, kas ietver elektropārvades līnijas posma a/st. Dundaga – a/st. Ventspils pārbūvi un Ventspils pilsētas elektroapgādes drošuma pastiprināšanu:

1. alternatīva – atstāt esošos 110 kV līnijas bez pārbūves un izbūvēt jaunu 330 kV elektropārvades līniju;
2. alternatīva – izbūvēt uz jauniem balstiem vienu 110 kV līniju un vienu 330 kV elektroapgādes līniju uz kopējiem balstiem.

Turklāt raksturojot paredzētās darbības alternatīvas, tika izskatīta arī tā saucamā ”nulles” alternatīva, kas paredz, ka projekts vispār netiek realizēts.

Alternatīvu salīdzināšanai tika izstrādāti sekojoši vērtēšanas kritēriji:

- Ietekme uz dabas apstākļiem ,
- Ietekme uz vides kvalitāti,
- Ietekme uz sabiedrību,
- Atbilstība valsts attīstības prioritātēm un mērķiem.

Alternatīvas tika vērtētas pēc katra no kritērijiem, piešķirot pozitīvu vērtējumu (+1 vai +2), ja projekta alternatīvas rezultātā ir sagaidāma pozitīva ietekme, nepiešķirot vērtējumu (0 balles), ja projekta alternatīvas realizācijas gadījumā ietekmes nav, kā arī piešķirot negatīvu vērtējumu (-1 vai -2) tajos gadījumos, kad ir sagaidāma būtiskāka vai mazāk būtiska negatīva ietekme.

Alternatīvu salīdzinājums sniegts sekojošā tabulā:

Alternatīva	„0” alternatīva	1.alternatīva	2.alternatīva
Ietekme uz dabas apstākļiem			
Ietekme uz meliorācijas sistēmām būvdarbu veikšanas laikā	0	-1	-1
Ietekme uz ģeoloģiskā riska nogabaliem	0	-1	-1
Ietekme uz LR un ES aizsargājamiem biotopiem un sugām, Natura 2000 teritorijām	0	-1	-1
Ietekme uz migrējošo putnu sugām un to populācijām	-1	-2	-1
Ietekme uz vides kvalitāti			
Ietekme uz pazemes ūdeņu kvalitāti	0	-1	-1
Trokšņa līmenis	0	-1	-1
Elektromagnētiskais starojums	-1	-1	-1
Ainaviski vērtīgu koku izciršana trasē	-2	-2	-2
Ietekme uz ainavu	0	-2	-2

Ietekme uz sabiedrību			
+Aizsargjoslu paplašināšanas un izmaiņu nepieciešamība teritoriju plānojumā	-1	-2	-1
Meža zemes transformācija un mežu izciršana elektrolīnijas trasē	0	-2	-1
Ietekme uz ceļu kvalitāti	0	-1	-1
Iedzīvotāju attieksme	-1	1	1
Ietekme uz reģiona sociāli - ekonomisko situāciju	0	1	1
Atbilstība valsts attīstības prioritātēm un mērķiem			
Ietekme uz energoapgādes drošumu	-2	2	2
Iespēja veidot integrētu Eiropas elektroenerģijas tirgu	-2	2	2
Iespēja attīstīt videi draudzīgas elektroenerģijas (vēja elektrostacijas) ražošanu reģionā	-2	2	2
VĒRTĒJUMA KOPSUMMA	-12	-9	-6

Jāpiezīmē, ka „nulles” alternatīva vērtējama negatīvi galvenokārt tādēļ, ka tā ir pretrunā ar valsts izvirzītajām prioritātēm un neļauj sasniegt izvirzītos mērķus, kā arī ierobežo turpmākās reģiona ekonomiskās attīstības iespējas. Turklāt, jāņem vērā arī apstākļi, ka pildot normatīvo aktu prasības, arī esošajai līnijai ir jāpaplašina aizsargjosla, kas tāpat negatīvi ietekmēs Natura 2000 teritorijas un aizsargājamus biotopus.

Alternatīvu salīdzinājums uzskatāmi parāda, ka vispozitīvāk vērtējama ir 1. projekta alternatīva, kas paredz rekonstruēt esošo 110 kV elektropārvades līniju, maksimāli izmantojot esošo trasi, tādējādi samazinot transformējamo zemju platības.

7. Vides kvalitātes monitorings

Vides monitoringa pamatprincipi un mērķi ir noteikti *Vides aizsardzības likumā*. Vides monitorings ir sistemātiski, regulāri un mērķtiecīgi vides stāvokļa, sugu un biotopu, kā arī piesārņojuma emisiju novērojumi, mērījumi un analīze, lai noteiktu vides stāvokli, izvērtētu tendences un perspektīvu, novērtētu līdzšinējo pasākumu lietderību un efektivitāti, iegūtu informāciju par konkrēta objekta ietekmi uz vidi.

Elektromagnētiskā lauka monitorings:

Lai arī spēkā esošie normatīvie akti neparedz prasību elektromagnētiskā starojuma avota īpašniekam veikt elektromagnētiskā lauka mērījumus, netieši šī prasība izriet no Ministru kabineta 2009. gada 17. februāra Noteikumi Nr. 158 „*Noteikumi par prasībām attiecībā uz vides monitoringu un tā veikšanas kārtību, piesārņojošo vielu reģistra izveidi un informācijas pieejamību sabiedrībai*”, paredz, ka vides monitoringu veic, lai iegūtu informāciju par konkrēta objekta ietekmi uz vidi. Papildus jāņem vērā elektropārvades līnijai blakus dzīvojošo iedzīvotāju satraukums par elektromagnētiskā starojuma ietekmi. AS „Augstsprieguma tīkls” periodiski praktizē šādu mērījumu veikšanu analogos objektos. Arī pēc elektropārvades līnijas nodošanas ekspluatācijā, tiks nodrošināta elektromagnētiskā lauka mērījumu veikšana un tiks dota iespēja interesentiem iepazīties ar šo mērījumu rezultātiem.

Virszemes un gruntsūdens monitorings

Elektropārvades līnijas rekonstrukcijas laikā nepieciešams veikt vizuālu teritorijas monitoringu, jo būvdarbu laikā iespējama piesārņojošo vielu noplūde virszemes ūdens objektos vai gruntī un gruntsūdenī. Objekta rekonstrukcijas laikā absorbentiem, kas izmantojami naftas produktu piesārņojuma likvidēšanai, ir jābūt pieejamiem uz vietas, lai nekavējoties ierobežotu piesārņojuma izplatību. Elektropārvades līnijas ekspluatācijas laikā šāds monitorings nav nepieciešams.

8. Paredzētās darbības nozīmīguma novērtējums, tās īstenošanas rezultātā dabai radīto zaudējumu izvērtējums

ES kopējās enerģētikas politikas veidošanas pamatā ir tīklu savienojumu stiprināšana, elektroenerģijas tirgus liberalizācija un energoapgādes drošuma paaugstināšana, plašāka atjaunojamo energoresursu izmantošana. Latvijai ir svarīgi nodibināt reģionālo sadarbību ar valstīm ap Baltijas jūru – īpaši ar Lietuvu un Igauniju, tai skaitā veidojot energoapgādei svarīgus objektus.

Attīstītu un pieejamu pārvades un sadales elektrolīniju nepieciešamība Latvijas rietumu reģionā izriet no vairākiem tehniskiem nosacījumiem, kā arī Latvijas starptautiskām saistībām. tai skaitā ar saistībām, kas ietvertas Eiropas klimata un enerģētikas paketē, un kuru Eiropas Parlaments apstiprināja 2008.gada 17.decembrī.

Latvijas elektrostaciju jauda jau šobrīd nav pietiekama (deficīts tiek lēsts ap 500 MW, ņemot vērā energosistēmai nepieciešamo jaudas rezervi), lai jebkurā brīdī nosegtu jaudas pieprasījumu, jo lielo hidroelektrostaciju darba režīms ir atkarīgs no ūdens pieteces Daugavā

Esošai Latvijas elektropārvades tīklu struktūrai ir būtiski trūkumi, kas ne tikai samazina atsevišķu valsts reģionu energoapgādes drošumu, bet arī ierobežo turpmāko Latvijas enerģētikas attīstību. Kurzemes reģions, it īpaši Ventspils pilsētas elektroapgāde, ir viena no pārvades elektrotīkla „šaurajām vietām”. Pamatojoties uz AS „Augstsprieguma tīkls” kopīgi ar citiem Baltijas valstu pārvades sistēmas operatoriem veiktajiem izpētes darbiem, ir nepieciešams uzsākt Latvijas rietumu reģiona pārvades tīkla rekonstrukcijas projekta izstrādi, nolūkā veikt tīkla pastiprinājumu, palielinot tā caurlaides spējas.

Tādejādi jauna 330 kV elektropārvades līnija starp a/st. Grobiņa un Dundagu nepieciešama, lai veidotu „Kurzemes loku”, kas būtiski palielinātu Latvijas elektropārvades sistēmas caurlaides spējas un 330 kV pārvades elektrotīkla drošību. Kopumā veiktais ietekmes uz vidi novērtējums apliecina, ka ieguvumi šī projekta realizācijas gadījumā ir daudz lielāki un nozīmīgi salīdzinājumā ar zaudējumiem, kas varētu tikt radīti apkārtējai videi un iedzīvotājiem.

Dabas vērtībām radīto zaudējumu detalizēts izvērtējums dots IVN ziņojuma 4. nodaļā, kur arī raksturoti paredzētie kompensējošie pasākumi. Apkopojot šī izvērtējuma rezultātus, jāsecina, ka ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām dabas vērtībām netiek radīts būtisks apdraudējums.

Paredzētās darbības būvniecības laikā sagaidāma lielāka ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību nekā ekspluatācijas laikā. Lokāls apdraudējums rodas tiešas mehāniskas iedarbības rezultātā, izbūvējot balstu vietas un uzstādot balstus, velkot kabeļus un veicot citus darbus, kur izmanto tehniku.

Plānotās elektrolīnijas būvniecības laikā iespējama ietekme uz trases teritorijā vai tās tiešā tuvumā esošajiem īpaši aizsargājamās nemeža biotopiem – zālājiem, kadiķu audzēm kaļķainās pļavās, parkveida zālājiem, pārejas purviem un slīkšņām. Īpaši aizsargājami biotopi ir nelieli un lielākoties atrodas nevis zem trases, bet pie trases, ietekme samazināma, kur iespējams:

- neparedzot jaunus balstus īpaši aizsargājamo biotopu atradnēs un to tiešā tuvumā;
- neierīkojot būvmateriālu pagaidu novietnes un tehnikas pagaidu novietnes īpaši aizsargājamo biotopu atradnēs un to tiešā tuvumā;
- izmantojot tikai esošus ceļus un ceļu vietas, pēc iespējas neiebraucot jaunus piebraucamos ceļus.

Kopumā mežu teritorijas ir intensīvi apsaimniekotas un līdz ar to elektrolīnijas trases paplašināšana lielākajā daļā mežaudžu neatstās negatīvu ietekmi uz bioloģiskajām vērtībām. Atsevišķās nelielās teritorijās iespējama negatīva ietekme uz nelieliem ES aizsargājamiem biotopiem vai aizsargājamām sugām. Tomēr jāņem vērā, ka šajos gadījumos biotopi atrodas saimnieciskiem mērķiem izmantojama meža teritorijās un to aizsardzībai nav noteikti mikroliegumi. Teritorijas ir nelielas, pēc apsekošanas mikroliegumu izveidošana netiek rekomendēta un to nozīmīgums biotopu aizsardzības nodrošināšanai Latvijas mērogā nav vērtējams kā augsts. Sabalansējot ekonomiskās un dabas aizsardzības intereses, šajā gadījumā ir pieļaujama biotopu iznīcināšana.

Vienlaikus ar dabai radītajiem zaudējumiem, kas, nodrošinot nepieciešamo ietekmi samazinošo pasākumu īstenošanu, nav vērtējama kā būtiski, jāskata paredzētās darbības aktualitāte nacionālā un Baltijas jūras reģiona kontekstā, jo šis Kurzemes loka posms ir neatņemama daļa no kompleksa projekta un nepieciešams valsts attīstībai un energoapgādes drošībai.